

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
212. (1278.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,2664 ▲
1 amerikai dollár	3,0904 ▲
100 magyar forint	1,5618 ▲

Aktuális

3

Bizalmatlanságot „kapott” a tanügyi törvény is

Százharminchét liberális és szociáldemokrata honatya aláírásával nyújtották be az ellenzéki pártok azt a bizalmatlansági indítványt, amelyet azt váltott ki, hogy a kormány múlt csütörtökön felelősséget vállalt a tanügyi törvényért.

Társadalom

7

Gyertyaláng a temetőben

Bár ma van a halottak napja, már tegnap sokan kilátogattak az erdélyi temetőbe. Vallási hovatartozástól függetlenül tömegesen teszik szabaddá magukat az alkalmazottak mindenszentek napjára.

Kultúra

8

Interetnikai színházfesztivál Aradon

Aradon szervezik meg az V. Interetnikai Színházi Fesztivált, november 8. és 15. között. A záróelőadás a vendéglátóké: Alina Nelega *Rudolf Hess tízparancsolata* című drámája alapján készült produkció.

Vezércikk

3

Újra meg újra

Ha azt akarjuk, hogy iskoláink legyenek, hogy megmaradjunk, boldoguljunk és kiteljesedjünk a szülőföldünkön, akkor keresztül kell vinnünk az akaratainkat, politikai eszközökkel, mert más eszközeink nincsenek. Medgyesről, Siebenbürgen egyik kisvárosából, a Báthory István I-VIII osztályos iskola felavatásáról az az üzenet érkezett: ott kell lennünk, ahol rólunk a döntések születnek. ▶

Ágoston Hugó

Magyarul a küszöb alatt

Sorra helyeznek el többnyelvű helységnévtáblákat szórványtelepüléseken is**Aranyosgyéresre több hónapos huzavona és pereskedés után került ki idén márciusban a háromnyelvű helységnévtábla**

Fotó: kolozsvar.info

A Kolozs megyei Aranyosgyéres mellett néhány napja Vajdahunyad a második nagyobb erdélyi település, ahol a magyarság aránya jóval alatta van a törvénybe foglalt húsz százalékos aránynak, mégis határozat született a többnyelvű helységnévtáblák elhelyezéséről. A román többségű önkormányzatot azzal sikerült meggyőzni, hogy sok magyar turista látogat a Hunyadi városába. A helyi RMDSZ vezetője, Takács Aranka azt tanácsolja a szórványtelepüléseken dolgozó politikusoknak, „ne hagyják magukat és legyenek kitartóak”. **7. oldal ▶**

Várad: vértanút avattak boldoggá

▶ Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek részvételével boldoggá avatták Bogdánffy Szilárd vértanú püspököt szombaton Nagyváradon. A szertartáson részt vettek a romániai katolikus egyház valamennyi részegyházainak vezetői. Képviseltette magát az ortodox egyház is, és jelen volt többek között Tőkés László volt református püspök, az Európai Parlament alelnöke. Bogdánffy Szilárd a volt kommunista diktatúra romániai vértanúi közül az első, akit a katolikus egyház boldoggá avat. **4. és 7. oldal ▶**

IMF: megrekedtek a tárgyalások

Jeffrey Franks és Traian Băsescu hétvégén kétszer rázott kezet. Fotó: presidency.ro

M. Á. Zs.

▶ „News Alert: az újságírók arra számítanak, hogy felbontjuk a Nemzetközi Valutaalappal kötött hitelszerződést, ami nevetéses” – ironizált Traian Băsescu államfő tegnap este azon a rendkívüli találkozón, amelyre a Jeffrey Franks vezette küldöttség mellett meghívást kapott Emil Boc kormányfő és több minisztere. Hozzátette: azért hívta a Cotroceni-palotába a feleket, mert a kabinet „kreativitásának” köszönhetően sikerült megoldásokat találni a deficit csökkentésére. **Folytatása a 3. oldalon ▶**

HIRDETÉS

ÚMSZ előfizetési akció 2011**Egyet fizet, kettőt kap!**

Fizessen elő az Új Magyar Szóra, és ajándékozza meg szeretett, barátait, ismerősöket egy ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!

Részletek Szolgáltatás oldalunkon

Röviden

Feladja az éhségstrájkoló tanítónő

Ma befejezi a tiltakozást a hetven napja éhségstrájkoló caracali tanítónő, Cristiana Anghel. A pedagógus a kormány megszorító intézkedései és az elmaradt ötven százalékos béremelés miatt folytatott hetven napig éhségstrájkot. Állapota két hete annyira megromlott, hogy kórházban ápolják. Az oktatási miniszter megértéséről biztosította a pedagógust, és arra kérte, amint egészsége engedi, cseréljenek eszmét az oktatási rendszer állapotáról.

Szili Katalinnál járt Tókes László

Tókes László arra kérte Szili Katalint, segítsen abban, hogy a romániai magyar politikai szervezetek közös nevezőre jussanak, és ott is megvalósulhasson a nemzeti együttműködés, összefogás – közölte Tókes sajtóirodája. Az Erdélyi Nemzeti Tanács elnöke, az Európai Parlament alelnöke pénteken, miután Budapesten megbeszélést folytatott a Szociális Unió elnökével, aki a határon túliak szavazati jogával kapcsolatos kérdésre válaszolva elmondta: szerinte nem szabad azt leegyszerűsíteni; előbb más, az államberendezkedésre vonatkozó kérdéseket kell a helyére tenni.

Román elismerés Járóka Líviának

Járóka Lívia (*képünkön*), az Európai Parlament egyetlen roma származású – fideszes – képviselője vehette át Teodor Baconschi román külügyminisztertől a tárca érdemdíját, elismerésül a kisebbségek társadalmi befogadásának elősegítése érdekében kifejtett

tevékenységéért. A nyomorban élő gyermekek oktatási integrációjával foglalkozó, Ovidiu Rom elnevezésű szervezet jótekonysági gálát szervezett szombat este Bukarestben, amelynek díszvendége mások mellett Nicolas Cage Oscar-díjas színész volt.

Lecsendesedtek a francia kedélyek

Felgyorsult a munkafelvétel pénteken Franciaországban a nyugdíjreform elleni tiltakozás szimbólumának számító szektorokban. Több hétig tartó sztrájk után ismét dolgoznak a Le Havre-i kikötő olajtermináljainak munkásai. Innen látják el kőolajjal Franciaország 12 olajfinomítójának jelentős részét. A finomítók felében már az elmúlt napokban újraindult a termelés. A vasúti közlekedés is kezd helyreállni: pénteken az összes szuperexpressz (TGV) elindult.

Beregzász visszakéri a nevét

Helyhatósági választásokat tartottak tegnap Ukrajnában, az urnákat helyi idő szerint este 11 órakor zárták. Kárpátján már a déli órákban megközelítette a részvételi arány a húsz százalékot. Beregzászon az önkormányzati választásokkal párhuzamosan helyi referendumot is tartottak a város történelmi magyar nevének a visszaállításáról.

Csúcsforgalom készül az úrállomáson

Az idei ötödik, s egyben utolsó teherúrhajó érkezett szombaton a Nemzetközi Úrállomásra: a Progress M-08M az automatikus dokkolás kudarca után Alekszandr Kaleri orosz úrhajós kézi irányításával kötött ki a Pirsz (Mólo) elnevezésű modulnál. El kellett halasztani az amerikai Discovery úrhajó indulását: az új időpont szerda. A Discovery a három tagból álló amerikai űrflotta legidősebb tagja, és már csak ez az egy útja van hátra, mielőtt kivonják a forgalomból.

Isztambuli robbanás

A Taksim tér Isztambul legforgalmasabb részén található. A merénylet célpontja a rohamrendőrök bázisa volt

ÚMSZ-összeállítás

Pokolgépes támadást követett el egy öngyilkos merénylet tegnap Isztambul egyik központi terén. A nemzetközi hírügynökségek harminckét sebesültől (tizenhét civil és tizenöt rendőr) számolt be, a rendőrség közlése szerint két áldozat életveszélyes állapotban van. Az önmagát felrobbantó terrorista célpontjai nyilvánvalóan a rendőrök voltak, mivel a kommandósok állomáshelyének közvetlen közelében hozta működésbe a pokolgépet. Külföldi sérültről nem érkezett jelentés. Az egyetlen halálos áldozat az elkövető, aki férfi volt.

A merénylet színhelye a Taksim tér, amely Isztambul kedvelt turistacélpontja, egyebek mellett itt emelkedik a Hilton-szálló toronyépülete is. Szemtanúk elmondták, hogy mentőcsik érkeztek a helyszínre, és egészségügyiek látták el a sebesülteket. A területet a rendőrség lezárta.

Egyelőre csak találgatások folynak, hogy kik állhatnak a hasonló típusú merényletek mögött. A Törökország délkeleti tartományának autonómiájáért küzdő kurd felkelők korábban már követek el hasonló, öngyilkos merényleteket Isztambulban. A mostani terrorakció

olyan időpontban történt, amikor közeledik a felkelők által meghirdetett egyoldalú tűzszünet vége. Ugyanakkor már iszlám szélsőségesek is hajtottak végre robbantásokat a török nagyvárosban.

Határozott fellépést helyezett kilátásba az akció elkövetőivel szemben Recep Tayyip Erdogan miniszterelnök. „Soha nem fogjuk elfogadni, hogy ezek az emberek a törökországi békét, valamint az ország biztonságát és fejlődését veszélyeztessék” – jelentette ki az ország délkeleti részén fekvő Mardin városában tett tegnapi látogatása során. ◀

Berlusconi újabb botránya – „bunga bunga és a lányok”

ÚMSZ

Silvio Berlusconi olasz miniszterelnök lemondását követelték ellenzéki képviselők, miután olyan értesülések jelentek meg, amelyek szerint Berlusconi egy lopásért őrizetbe vett kiskorú marokkói lány elengedését kérte a rendőrségtől. A *Corriere della Sera* című milánói lap egy városi rendőrpárancsnokkal folytatott telefonbeszélgetés részleteit közölte. A lány májusi őrizetbe vétel-

le után a kormányfő kérte Ruby elengedését, arra hivatkozva, hogy tudomásuk szerint a lány Hoszni Mubarak egyiptomi elnök rokona. Az újság szerint a politikus egy bizalmasát küldte el a táncosnőért. A 74 éves Berlusconi elismeri, hogy szereti a nőket, de ebben nem lát semmi kivételt. A lányok beszámolója szerint a Lovag – ez Berlusconi beceneve – az általa, illetve neki szervezett partikat „bunga bunga”-nak hívja. ◀

Záróra a sanghaji expón: hetvenhárom millió látogató

MTI

Ünnepélyesen bezárta kapuit tegnap a sanghaji világkiállítás, amelyet május 1-jétől 184 napot át összesen hetvenhárom millió látogató keresett fel. A záróceremónia házigazdája, Ven Csia-pao kínai miniszterelnök megjegyezte: a kiállítás „virtuális”, azaz internetes közvetítése még ennél is több érdeklődőt mozgatózott meg. Az ünnepségen részt vett Ban Ki Mun, az ENSZ főtitkára is, aki elismerően nyilatkozott a szervezők munkájáról. Megfogalmazása szerint az embe-

rek szerte a világon emlékezetes, sőt történelmi eseményként emlegetik majd a 2010. évi sanghaji expót. A díszvendégek sorában Orbán Viktor magyar miniszterelnök a magyarok „ázsiai gyökereire”, a feltételezett hun rokonságra is utalt. A magyar pavilon egyébként – amely a kormányváltás óta nagy vitákat kavart a közvéleményben – a belső kialakításért második díjban, azaz ezüst oklevélben részesült; a német kiállítóter első lett, az indoklás szerint az expo mottójának – „Jobb város, jobb élet” – leghívebb megjelenítéséért. ◀

Szerződést módosít az EU

Hírösszefoglaló

Kompromisszummal zárult pénteken az EU-országok állam- és kormányfőinek kétnapos brüsszeli csúcstalálkozója: a vezetők megállapodtak abban, hogy korlátozott mértékben az uniós alapszerződést is módosítani fogják az esetleges későbbi pénzügyi válságok elleni hatékonyabb védekező mechanizmus kialakítása érdekében. Azt azonban kizárták – szögezte le José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke –, hogy a pénzügyi figyelmet súlyosan megsértő tagállamoktól ideiglenesen akár az uniós szavazati jogot is meg lehessen vonni. A módosítások tartalmáról Van Rompuy konzultál a tagországokkal, majd a most decemberi csúcstalálkozón döntenek a folyamat megindításáról. Nicolas Sarkozy francia elnök a találkozó eredményei közül azt emelte ki, hogy a pénzügyi válságkezelésre vonatkozó döntések egyhangúlag születtek, azaz minden tagállam mellettük szavazott. Orbán Viktor magyar miniszterelnök – úgy is, mint a január 1-jétől esedékes soros elnökséget adó ország kormányfője – a találkozót követően kifejtette: a nemzetközi gazdasági válság utáni Európát a régi szabályok alapján nem lehet működtetni. Véleménye szerint a félés elnökség sokkal izgalmasabb lesz, mint korábban gondolni lehetett, mert az eredetileg összeállított témák mellett az asztalra kerültek olyan aktuális kérdések is, mint a tagországok közti gazdasági koordináció, a 2020-ig tartó stratégiai elképzelések, vagy egy esetleges kormányközi konferencia a most elhatározott szerződés módosítás miatt. ◀

Csomagbombák Jemenből

ÚMSZ

A jemeni biztonsági erők szombat este őrizetbe vettek egy nőt Szanaában, aki valószínűleg kapcsolatban áll a chicagói zsinagógáknak címzett, robbanóanyagot tartalmazó küldeményekkel. Az amerikai titkosszolgálatoknak pedig meggyőződésük, hogy a csomagbombák Ibrahim Hasszán al-Asziri szaúdi terroristától származnak – már közé is tették a körözési képét. Közben az is kiderült, hogy az angliai East Midlands légikikötőn, egy áruszállító repülő karakterében péntek hajnalban talált eszköz működőképes robbanószerkezet volt, amely Theresa May brit belügyminiszter szerint „egy repülőgép lezuhanását okozhatta volna”. Az MD11-es típusú teherszállító Jemenből in-

dult, és Chicagóba tartott, de útközben leszállt a brit reptéren, ahol átvizsgálták. Ezzel szinte egyidőben Dubajban is felfedeztek egy gyanús küldeményt a FedEx egyik gépén. A csomagokban pentaeritrit-tetranitratot (PETN) tartalmazó „festékpáronok” voltak. A *The Daily Telegraph* című brit napilap úgy értesült, hogy összesen húsz csomagot adtak fel Jemenből, amerikai zsinagógáknak címezve. A „fogások” után az Egyesült Államokban bombariadót rendeltek el Newark és Philadelphia repülőterén, valamint más városok légikikötőiben is fokozott óvintézkedéseket tettek. A brit kormány szombattól azonnali hatállyal megtiltotta a Jemenből érkező repülőgépek leszállását Nagy-Britanniában, és Franciaország is hasonlóan döntött. ◀

Rendőrségi zárlat New Yorkban: veszélyes UPS-csomag után kutatnak

Megrekedt tárgyalások

Az 50-es kormányrendeleten múlik az IMF-hitelegyezmény sorsa?

Folytatás az 1. oldalról

A valódi nézeteltérést a lakossági hitelek szabályozó 50-es kormányrendelet okozza, amely szerint a bankok nem módosíthatják a hitelszerződéseket, és nem emelhetik a kamatot az ügyfél tudta nélkül, illetve megszigorította a szerződés módosításának feltételeit is.

Az IMF küldöttsége arra figyelmeztette a kormányt, hogy ez az intézkedés több száz millió eurós veszteséget okozhat a bankoknak, ha visszamenőleges hatállyal, vagyis a rendelet hatálybalépése előtt megkötött lakossági hitelszerződésekre is kiterjesztjük, és ez kudarcra ítélteti a makrogazdasági stabilitás visszaállítására irányuló erőfeszítéseket. A *Mediafax* hírügynökség szerint az IMF kérte, hogy helyezék hatályon kívül a rendeletet, amit azonban a román hatóságok nem akarnak elfogadni. A Boc-kabinet érvelése szerint a román és európai jogrend

közötti eltéréseket az EU keretében kell rendezni, az nem lehet egy hitelszerződés tárgya. Továbbá felhívták a figyelmet arra, hogy az IMF nem vette figyelembe azt a tényt, hogy jelenleg folyik az 50-es kormányrendelet parlamenti vitája és a koalíciós honatyák módosító indítványai „sokkal jobb feltételeket biztosítanak a bankok számára”.

Az IMF-küldöttség a soron következő negyedéves felülvizsgálatot végzi, amelyen eldől, hogy a nemzetközi pénzügyi folyósítási-e a tavaly megkötött, csaknem 20 milliárd euró többoldalú nemzetközi hitelmegállapodás utolsó, 870 millió dolláros részletét, vagy sem. Ezen kívül a tanácskozáson tárgyaltak arról is, hogy Románia megkötö-e az újabb, úgynevezett elővigyázatossági hitelszerződést, amelyről a román államfő többször is úgy nyilatkozott, hogy szükséges Bukarest számára. Szakértők szerint a mostani gazdasági helyzetben az országnak

még szüksége van az IMF-re, és nem teheti meg, hogy felbontja az érvényben lévő hitelmegállapodást. A gazdaság az idén várhatóan 1,9 százalékkal csökken, miután tavaly 7,1 százalékos visszaesést regisztráltak 2008-hoz képest. A Boc-kabinet és az IMF jövőre egyaránt 1,5 százalékos növekedéssel számol.

A tegnapi esti, államfői részvétellel tartott találkozó azért is volt meglepetés, mert az előző, szombati egyeztetésen az IMF-delegáció gyakorlatilag elbúcsúzott Traian Basescutól. A cotroceni-i megbeszélésen Jeffrey Franks még úgy értékelt: „intenzív és kemény” tárgyalásokat folytatott a bukaresti hatóságokkal, ám sikerült egyezségre jutni. „Az államfőt tájékoztattuk az új szerződés alapelveiről, és abban egyeztünk meg, hogy a részleteket tisztázzuk, amikor visszatérünk Romániába” – hangzott az IMF-küldöttség vezetőjének búcsúja. Franks a szombati találkozó után

még optimistán nyilatkozott az ország helyzetéről. „Jövőre beindul a gazdasági növekedés” – jelentette ki. Jóval pesszimistábbnak bizonyult azonban az államfő, aki a szombati találkozó sajtónyilvánosság előtt zajló első öt percében arról beszélt: a gazdasági válság még elhúzódhat. „Éppen most jövök az EU-csúcsról. Nem igaz, amit a média újabban hangoztat: az európai gazdaság távol áll még a talpra állástól” – mondta Basescu.

Az IMF-küldöttség tagjai szombaton tárgyaltak a Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselőivel is. Franks ezt a találkozót szűkszavúan „érdekesnek és termékenynek” nevezte. Crin Antonescu, a PNL elnöke a találkozóról csak annyit mondott: csupán udvariasságból fogadták el az IMF-től érkező meghívást. A politikai nemtetszést az váltotta ki, hogy a pénzügyet a bizalmatlansági indítvány napján küldte el a meghívót. ◀

Újra meg újra

A múlt héten Románia parlamentjében megbukott az ellenzék bizalmatlansági indítványa, majd a kormány felelősséget vállalt az új oktatási törvényért. Az első, szerdai mozzanat azt jelentette, hogy az RMDSZ koalíciós társával

együtt tovább kormányoz (viselve ennek pozitív és negatív következményeit), mintegy túlélésre ítéltetve; a második, a csütörtöki pedig előrevetítheti érdekvédelmi szervezetünk minden eddiginél nagyobb törvényhozási eredményét: a romániai kisebbségi oktatás helyzetének biztos rendezését. Kettős sikerrel: a pillanat politikai sikeréről és kisebbségi (tit)létünk, megmaradásunk és boldogulásunk stratégiai sikeréről van szó tehát.

A hetet magyar szempontból egy másik, látványos csupán alulnézetből nagy jelentőségű esemény, a medgyesi iskolaavatás zárta – véleményünk szerint tartalmasságában és tartósságában, jelentőségében és jelentőségében nem kevésbé sikeresen. Annál is inkább, mert a Báthory István Általános Iskola: végleges vívmány, szilárd jelen bizonyosság, máttól, hétfőtől itt tanulhatnak, remek körülmények között ezen a kis modernség-szigeten, a medgyesi magyar kisdíjakok.

A nagyon régi iskola helyén emelt vadonatúj épület felavatása a ragyogó, bár hívós október végi napon külön élményt és külön tanulást jelentett. Valami olyan hangulatát hozta el – vagy inkább idézte fel? – a kisváros multi- és interkulturális harmóniájának, amely csak ott fordulhat elő, ahol az emberek nagyon egymásra vannak utalva, ahol a jó viszony a nehéz, megpróbáltatásokkal teli mindennapok része-parancsa. Lehet, hogy túlzás, de egy ilyen meghitt természetesen iskolaavatót bármikor el tudnánk képzelni mondjuk egy Benelux kisvárosban. (És kevésbé nálunk máshol.)

Természetesen elhangzottak az ilyen alkalom fontos és szívdobogató közhelyei – igen, méltóknak kell lennünk elődeinkhez, igen, az iskolaépítés jövőépítés, igen, „a templom és az iskola”, igen, érdemes minél több nyelvet elsajátítani (ezt a régi medgyesiek is jól tudták), igen, a ragyogó gyermektekintetek egy pillanat alatt minden erőfeszítésért kárpótolnak, és igen: az RMDSZ központi és helyi képviselői derekas, áldozatos munkát végeztek – de a hatásvadász nagy szavak, (ön)dicséző vagy akár ömlengően hálaadó szövegek hiányoztak. Igen, az iskolaépítés, miként a tanulás is: elsősorban fejelem és munka!

A múlt hét három idézett eseménye szorosabban összefügg, mint gondolnánk. És az előbbieknél vannak az utóbbiak, utóbbi a cél. Vagyis ha azt akarjuk, hogy iskoláink legyenek, hogy megmaradjunk, boldoguljunk és kiteljesedjünk a szülőföldünkön, akkor keresztül kell vinnünk az akaratunkat, politikai eszközökkel, mert más eszközök nincsenek. Medgyesről, Siebenbürgen egyik kisvárosából, a Báthory István I–VIII osztályos iskola felavatásáról az az üzenet érkezett: ott kell lennünk, ahol rólunk a döntések születnek. És mindig és mindenben újra és újra kell kezdenünk mindnyájunknak – miért mondanánk harcot? – az értelmes, közösségépítő cselekvést.

A Románia és az IMF közötti viszony sorsa nagymértékben a Cotroceni-palotában lapzártánk után véget érő találkozó kimenetelén múlik

Fotó: presidency.ro

Vadim, ötödször

ÚMSZ

► Immár ötödik alkalommal választották újra Corneliu Vadim Tudort (képtünkön) a Nagy-Románia Párt (PRM) elnökévé az alakulat hétvégi kongresszusán. Az ultranacionalista párt magyarfalu elnökét az 1180 küldöttből 1050 látta megfelelőnek arra, hogy további négy évig vezesse a PRM-t. C.V. Tudor jobb keze az ugyancsak magyarellenségéről elhíresült volt kolozsvári polgármester, Gheorghe Funar lesz. Székfoglaló beszédében a PRM régi-új elnöke bejelentette, alakulata szorososan együtt kíván dolgozni a PSD-vel annak érdekében, hogy megakadályozzák a jelenlegi kormánykoalíciót abban, hogy „ismét elcsalja a soron következő parlamenti választásokat”. Tudor megszelídztette, hogyan elképzelhető az együttműködés az Új Generáció Pártjával (PNG). ◀

Bizalmatlanságit „kapott” a tanügyi törvény is

Hírösszefoglaló

► Százharminchét liberális és szociáldemokrata honatyva aláírásával nyújtották be az ellenzéki pártok azt a bizalmatlansági indítványt, amelyet az váltott ki, hogy a kormány múlt csütörtökön felelősséget vállalt a tanügyi törvényért. A 22 oldalas kezdeményezés benyújtásakor Ecaterina Andronescu volt oktatási miniszter tanügylenese és románellenesnek nevezte a jogszabályt.

Az alkotmány értelmében a felelősségvállalás pillanatától számított három napon belül bizalmatlansági indítványt lehet benyújtani, amelyet a parlament két házának együttes ülésén, öt napon belül kell ismertetni. Újabb három nap múlva következik az indítvány vitája és a szavazás. Ha az indítványt elfogadja a parlament, a kormány megbukik, ha viszont elutasítja, a felelősségvállalás tárgyát képező törvénytervezet elfogadottnak minősül.

A kormány megbuktatásához legalább 236 szavazat szükséges, ez azonban több, mint amennyivel az ellenzék rendelkezik. A múlt szerdai szavazáson a PSD és a PNL kezdeményezésére 219-en szavaztak. A kormánypártok – PD-L, az RMDSZ és az UNPR – úgy döntöttek, hogy képviselőik

és szenátorai nem szavaznak, és tartózkodott a szavazástól a nemzeti kisebbségek képviselőházi frakciója is.

Maga Victor Ponta PSD-elnök sem hisz az újabb indítvány sikerében, mint mondta: realista szemmel nézve nem valószínű, hogy változna a szavazatok megoszlása a múltkoriki voks eredményéhez viszonyítva. Hangsúlyozta: újabb lépésükkel a szociáldemokraták egyértelműen jelezni kívánják a pedagógusoknak, hogy ha a PSD hatalomra kerül, megváltoztatja „ezt az ostoba és viszály jogszabályt, a Funeriu-Boc-törvényt”.

A szociáldemokraták és a liberálisok egyébként a felelősségvállaláskor kivonultak a parlament két házának együttes üléséről, az ellen tiltakozva, hogy a kormány úgy vállal felelősséget az oktatási törvényért, hogy nem várja meg az Alkotmánybíróság november 3-án esedékes döntését, miután Mircea Geoană, a szenátus szociáldemokrata elnöke benyújtotta az ellenzék kifogásait a törvény ellen. Az ellenzék azt is megengedhetetlennek tartja, hogy a kormány egy olyan tervezetért vállal felelősséget a törvényalkotási folyamat közepén, amelyet előzőleg elfogadott a képviselőház, a szenátus pedig elkezdte a vitáját. ◀

421-en voksolnak Udvarhelyszéken

ÚMSZ

► Verestóy Attila RMDSZ-es szenátor az udvarhelyszéki tisztújítást koordináló testület hétvégi ülésén arra hivatkozva mondott le tagságáról, hogy tizenegy polgármester és a székelyudvarhelyi RMDSZ-szervezet felkérésére elvállalta a megméretkezést az elnöki tisztség elnyerésére. A résztvevők egyetértettek azzal a javaslattal, hogy minden elnökjelölt tanácskozási joggal kapjon meghívást a testületi ülésekre. Kovács Péter ügyvezető alelnök, a testület elnöke tájékoztatása szerint az ülésen döntöttek a küldöttgyűlés napirendjéről, a képvisleti normáról, valamint különböző határidőkről. Résztvevők tekintetében a 2008-as parlamenti választásokon elért eredményeket vették figyelembe: minden 100 szavazat után a településeknek egy küldött nevesítésére van lehetősége. Ezenkívül normatív módon jutnak küldött-státushoz a széki választmány tagjai, és a küldöttek 15 százalékaival megegyező mandátumra az ifjúsági szervezet tesz nevesítést, így a küldöttek végső száma 421-re emelkedik. Az elnökválasztásra azért kerül sor, mert Bunta Levente augusztus folyamán lemondott tisztségéről. A küldöttgyűlést várhatóan november 26-án vagy december 9-én tartják meg. ◀

Román lapszemle

Bukarest egyik külvárosának régi pékségében sütik a délkelet-európai térség McDonald's zsömléit. A pékséget nemrég 15 millió eurós befektetéssel automatizálták. (EVZ) ► Románia legjobb biciklistáit a hetvenes években építették Bukarestben. A Colentina körút két oldalán haladó, az autóforgalomtól faszorral elválasztott közel 3 kilométer hosszú biciklút abban az időben is furcsaságnak számított. (EVZ) ► Újabb 9 millió lejes kölcsönt vett fel a CFR utasszállító részlege. Az eddig felvett hitelek összege eléri a 24 millió eurót; a pénz legnagyobb részét az alkalmazottak fizetésére költötték. (Puterea) ►

Egy püspök vértelen vértanúsága

Bogdánffy Szilárd nagyváradi püspököt lenyűgöző tudású hittanárként, teológiai professzorként ismerték és tisztelték, aki egyben a zsarnoki rendszerek kérlelhetetlen ellensége is volt.

Bogdán Tibor

Meszlényi Zoltán esztergomi segédpüspök után a kommunista diktatúra újabb áldozatát avatták boldoggá Bogdánffy Szilárd nagyváradi vértanú püspök személyében.

Minden hatalom üldözöttje

Az 1911-ben a Torontál vármegyei Feketető községben született Bogdánffy Szilárd a temesvári piarista gimnáziumban tanult, majd Budapesten szerzett hittudományi doktorátust, a Központi Papnevelő Intézet növendékévé. Ezt követően a nagyváradi egyházmegye papja lett. Lenyűgöző tudású hittanárként, teológiai professzorként ismert és tisztelte mindenki, aki ugyanakkor a zsarnoki rendszerek kérlelhetetlen ellensége is volt.

Mivel következetesen és nyíltan védte az üldözötteket, szembe kellett néznie a román csendőrség zaklatásával. Am később a nyilasok is fenyegették, mivel zsidókat rejtett el a teológián és mentett meg ily módon a biztos haláltól. Azonban zsidó körökben sem örvendett osztatlan rokonszenvenek, tekintve, hogy az orsolyita Merici szent Angéla Harmadrend megalapítá-

sával a keresztény családok erősítését szorgalmazta.

Hűséges – mindhalálig

Az egyházüldözések várható fejleményeit látva Róma engedélyezte a titokban szentelt püspököket. A bucaresti nuncius így 1949 februárjában püspökké szentelhet. Amikor a kommunista hatóságok a katolikusokat a román ortodox nemzeti egyházba akarták beolvasztani, szembefordult a hatalommal. Az elsők között tartóztatták le.

Négy évet töltött az ország legnehezebb börtöneiben és a Capul Midia-i haláltáborban. „Meddig hisz Istenben?” – kérdezték vallatói. Nagyon sokat kínzották, verték. „El lehet viselni” – mondta rabtársainak. A börtönben is társai vigasztalása foglalkoztatta. Naponta kereste a szeretetszolgálat lehetőségeit: elrejtett kenyérdarabokat adott a legyengültnek, cigarettát a dohányosnak, más helyett cipelte a nehéz zsákokat. Ezért a börtönőrök többször megverték.

Ellenállása miatt a hatóságok hazaárulás bűnével vádolták – 12 évi kényszermunkára ítélték, mely alatt tüdőgyulladást kapott, a börtönorvos azonban nem adott neki gyógyszert. „Nem kár, ha elpusztul a nép gyilkosa” – mondták fogvatartói. 1953

október 1-jén halt meg a nagyenyedi börtönben.

Az egyházhoz való hűségért szenvedett. Halála vértelen vértanúság volt.

Több száz évig eltarthat

A katolikus egyház boldoggá avatási eljárása (latinul: beatificatio) a szentté avatási eljárás első része. A szentté avatás (latinul: canonisatio) a pápának az az ünnepélyes kijelentése, amellyel egy halott személyről megállapítja, hogy a megdicsőültek között van, és előírja a szentek jegyzékébe való felvételét. A boldoggá avatás a szentté avatás előfeltétele, utóbbihoz két csoda igazolt kimutatása szükséges. A vértanúk esetében viszont nincs szükség csodára. Az Apostolok Cse-

lekedetei szerint az első vértanú, Szent István volt.

A szentté avatást 1170-ben III. Sándor pápa vont a pápa hatáskörébe. A boldoggá avatás rendjét VIII. Orbán pápa (1623–1644) határozta meg, s ez igen csekély változtatásokkal máig érvényes. Eszerint: először a területileg illetékes püspök kivizsgálja, hogy a jelölt valóban szent életet élt-e, történetek-e közbenjárására csodák. Ha az illető szent híre beigazolódik, tíz év múlva indítják a pápai felülvizsgálatot. Amennyiben a jelölt halála után 50 évvel szentségének híre még eleven, s legalább egy csoda történt általa, akkor a pápa boldoggá avatgatja. A boldoggá avatott személy „boldog” (beatus) címét és korlátozott tiszteletet nyer és bekerül a szentek

névjegyzékébe. Egyben meghatározott területen (ország vagy szerzetesrend) nyilvánosan tisztelhetik (zsolozsmában és szentmisében), de ereklyéit nyilvános tiszteletre nem tehetik ki, és templomot sem szentelhetnek a tiszteletére.

A boldoggá avatás rendjét legutóbb II. János Pál pápa 1983. január 25-i keltezésű, *Divinus perfectionis magister* című apostoli konstitúciója határozta meg.

A vatikáni Szentté Avatási Ügyek Kongregációját 1588-ban alapították, azóta ez foglalkozik a boldoggá- és szentté avatások ügyével. Ez a kongregáció részletesen szabályozza, hogy milyen feltételek mellett fogadja el hitelesnek a csodát. Minden egyes esetet kilenc teológus tanulmányoz, függetlenül

egymástól, majd egy közös gyűlésen megvitatják az ügyet. Elemzéseiket továbbítják a bíborosi testületnek, a végső döntést a pápa hozza meg. Hogy mennyire körültekintő az egyház a végső szó kimondásában, jól jelzi az, hogy a boldoggá- és szentté avatási eljárások gyakran évszázadokig is elhúzódnak.

Magyar boldogok

XVI. Benedek pápa 2005. május 4-én úgy döntött, hogy a jövőben nem ő fogja vezetni a boldoggá avatási szertartásokat, azt átruházta a boldoggá- és szentté avatási kongregáció prefektusára, José Saraiva Martins bíborosra. A szentté avatást azonban a jövőben is maga végzi. Ez volt az első jelentős változtatás XVI. Benedek hivatalba lépése óta. Elődje, II. János Pál mindig maga celebrálta a boldoggá avatási szertartásokat is.

A legutóbbi magyar boldoggá avatására 2009. október 31-én került sor, ekkor Meszlényi Zoltán egykori esztergomi segédpüspök nyerte el a megtszitelő titult.

Az idők során huszonzét magyar személyt avattak boldoggá. Közöttük van Árpád-házi Erzsébet és Jolánta, Apor Vilmos győri püspök, mártír, Báthory László pálos szerzetes, IV. Károly király, esztergomi Özséb, a pálosok alapító atyja, temesvári Pelbárt, az obszerváns ferences rend tagja, Romzsa Sándor munkácsi püspök, Salkaházi Sára, szociális nővér, Sebestyén, első esztergomi érsek. ◀

A busehri atomerőmű és a Nyugat

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa már negyedszer sújtja Iránt büntetőintézkedésekkel, ám az ennek ellenére nem szünteti be az urándúsítást, ezzel a magatartással pedig csak tovább erősíti a Nyugat gyanúját.

MTI/ÚMSZ

Irán a múlt héten döntő lépést tett a Perzsa-öböl partján fekvő busehri atomerőművének elindításához azzal, hogy elkezdte feltölteni a fűtőelemekkel.

2011-től termel

Az oroszok által épített létesítmény több éves csúszás után, várhatólag 2011 elején kezd majd elektromos áramot termelni. A meglehetősen nagy atomerőmű fűtőanyagát Teherán Moszkvától szerzi be. Ez a tény azt jelenti az Egyesült Államok és szövetségesei számára, hogy az iszlám köztársaságnak nem kellene uránt dúsítania ahhoz, hogy békésnek mondott nukleáris programját folytatni tudja, hiszen külföldi forrásokból is hozzájuthat

a szükséges mennyiséghez. A Nyugat attól tart, hogy Teherán valójában saját fejlesztésű atomfegyverhez akar jutni, ezért az ENSZ Biztonsági Tanácsa szankcióknak a segítségével próbálja meg sarokba szorítani. A nagyhatalmak szeretnék, ha az iráni vezetők elfogadnák Catherine Ashtonnak, az Európai Unió külügyi- és biztonságpolitikai főképviseleijének meghívását, és novemberben Bécsben választ adnának a Nyugat égető kérdéseire.

Elemzők szerint a busehri létesítmény nem viszi közelebb az iszlám köztársaságot az atombombához. Oroszország szerepe a fűtőanyag-elállításban és az erőmű működtetésében, valamint a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ) által végzett ellenőrzések biztosítják,

hogy ne használhassák katonai célra a rendelkezésre álló eszközöket és anyagokat.

„Hatalmas győzelem”?

Oliver Thraenert biztonságpolitikai szakértő nem hiszi, hogy maga a busehri erőmű hozzásegítené Iránt a nukleáris fegyverhez, viszont máshol végzett tevékenységei annál veszélyesebbek lehetnek: az urán dúsítása például egy földalatti létesítményben zajlik Natanzban.

Washington korábban bírálta Moszkvát a busehri erőműnél játszott szerepe miatt, és márciusban „elhamarkodottnak” nevezte a reaktor beindításának a tervét. Az amerikai külügyminisztérium azonban elhallgatott, miután Oroszország augusztusban bejelentette, hogy ő fogja

feltölteni fűtőanyaggal a létesítményt, sőt kijelentette, hogy nem tekint kockázatként Busehrré.

Ennek ellenére természetesen továbbra is sokakat aggaszt az iráni atomprogram – élükön Izraellel. Irán 2003-ig rejtgette a NAÜ ellenőrei előtt, hogy dúsítási tevékenységet is végez. Az ötszázalékos dúsítású urán erőművek működtetésére használható, és csak a 80–90 százalékos tisztaságúból készülhet atomfegyver. A Biztonsági Tanács már negyedszer sújtja Iránt büntetőintézkedésekkel, ám az ennek ellenére nem szünteti be az urándúsítást, ezzel a magatartással pedig csak tovább erősíti a Nyugat gyanúját.

John Bolton volt amerikai ENSZ-nagykövet szerint Busehr „hatalmas győzelem” Irán számára, és ennek segítségével akár kerülő úton is eljuthat az atomfegyverhez. Mások azonban nem látják ilyen sötétben a helyzetet. „Az erőmű működése során szigorú ellenőrző mechanizmusok érvényesülnek” –

hangsúlyozta David Hartwell, a térség szakértője.

A kerülőút

De mi is az a bizonyos kerülőút? A fegyverekhez szükséges hasadóanyagot használt fűtőanyagból is elő lehet állítani. Busehr esetében azonban ez nem valószínű, hogy megmenne, hiszen a Moszkvával kötött szerződés értelmében Iránnak vissza kell szolgáltatnia a kiegészítő rudakat. Ezen kívül a NAÜ ellenőrei is rajta tartják szemüket a fűtőanyagban. Valójában ezek azok a záradékok, amelyek megnyugtatták az Egyesült Államokat a létesítmény-nyel kapcsolatban.

„Pusztán elméleti síkon jogosak azok a félelmek, amelyek szerint a polgári célú reaktorok atomfegyverek előállítására használhatóak; gyakorlatilag azonban nagyon nehéz lenne a busehri erőműben ilyen tevékenységet végezni” – mutatott rá Ivanka Barzashka, egy amerikai kutatóintézet munkatársa. Mark Fitzpatrick biztonság-

politikai szakértő hangsúlyozta, hogy a busehri reaktor beindításával Irán nem sértette meg sem a NAÜ, sem a Biztonsági Tanács rendeleteit, így nem szabad arra szembezegetésként tekinteni.

Ez a létesítmény az első abban az atomerőmű-hálózatban, amelyet Irán 2030-ig szeretne létrehozni, hogy kielégítse az egyre növekvő hazai energiakeresletet, és az így felszabaduló fölösleges kőolajat, valamint földgázt a külföldi piacokra szállíthassa. A busehri üzem valószínűleg 800–900 ezer embert tud majd ellátni elektromos árammal. Azonban nyugati szakértők szerint az iszlám köztársaság vezetői légvárakat építenek, hiszen nincs tapasztalatuk a reaktorok építésében, mástól pedig az érvényben lévő szankciók miatt nem tudják megvenni őket. „Az atomerőművek építése a büntető intézkedésektől, valamint a nemzetközi segítségétől függ, de azért húsz létesítmény létrehozása...nos, ez csak egy vágyálom” – fűzte hozzá Thraenert. ◀

Lap-top

A hétvége címe. Mennyibe kerülne, ha szakítanánk az IMF-fel? *România liberă.*

Magyarzat. A lap mintha ráért volna arra, hogy hétvégén felgyorsulnak az események a Nemzetközi Valutaalap küldöttségével zajló bukaresti egyeztetéseken. Gazdasági szakértőket kérdezett arról, milyen pluszköltségekkel járna, ha az IMF végleg búcsút intene Romániának. A rövid válasz: kétmilliárd eurót kellene jövőre hirtelen előteremtenie kormánynak. A bővített válasz: meginognak a valutaárfolyamok, nehezebb hozzáférni a nemzetközi pénzüpiachoz, csökken a befektetői hajlandóság. A kétmilliárd euró egyébként az a kamatkülönbözet, amit Romániának kellene fizetni 2011-ben, ha a bankokhoz fordul kölcsönért a költségvetési deficit finanszírozására. A hitel márpedig kell, mert a nyugdíjakat és közalkalmazotti béreket valamiből ki kell fizetni. Még akkor is, ha – ahogyan az *Adevărul* is megírta – három év alatt megduplázódott Románia államadóssága.

Előjáték. A román erotikus irodalom megállt az előjátéknál – állapítja meg az *Evenimentul zilei*. Doina Ruști író nő szerint csak „a kicsi” irodalmakra jellemző ez a visszafogottság, a nemiség kerülése, Eminescu mítosza fojtogatón hatott a költőt követő nemzedékekre. Egyébként Eminescu nemzedéktársa, Ion Creangă írta a mindmáig legszabadabb román erotikus tartalmú szépirodalmi művet *A f... meseje* címmel. Az írás 89 előtt szamizdatban terjedt. Liviu Rebreanu *Răscoalája* (*A lázadás*) az egyetlen, erotikus jeleneteket is tartalmazó regény, amely az iskolai tantervbe is bekerült. Minket is megfogott annak idején a Nadia megerőszkölését leíró részlet.

Vadim. A Kínai Népköztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság bukaresti nagykövete első között gratulált Corneliu Vadim Tudornak, a Nagy-Románia Párt újráválasztott elnökének – írja az *Adevărul*.

A nap állhíre. Orbán Viktor szerint a Fidesz kétharmados többsége feljogosítja Magyarországot arra, hogy labdarúgócsapata kijusson a világbajnokságra.

Minden napra egy mondás

Olyan sok szennyeződés van a levegőben, hogy már nem is tudnánk hol tárolni, ha nem lenne tudónk. Robert Orben

Hétfő reggel

Horváth István

Vezérlő értelem

SZELLEMLIDÉZÉS

1. Reggel előre beszéld meg magaddal: ma izgága, hálátlan, dölyfös, ármányos, ravasz, összeférhetetlen emberrel lesz dolgom. Azért esnek az emberek ezekbe a hibákba, mert nem tudják, mi a jó, mi a rossz. Mivel azonban én tisztázom, hogy a jó természete szerint szép, a rossz pedig rút, hogy félrelépő ember társam rokon velem, nem e megegyező vérség és származás alapján, hanem mint az értelem és az istenségtől eredő rész osztályosa, ezért nekem senki sem árthat, mert nem mocskolhat be; nem is nehezíthetnek testvéremre, s gyűlölni sem gyűlölhetem. Hiszen együttműködésre születtünk, mint a lábak, a kezek, a szempillák, vagy mint a felső és a alsó fogor. Egymással ellenségeskedni természetellenes: márpedig ellenségeskedés-számba megy, ha bosszankodunk, vagy elfordulunk egymástól.

2. Bármilyen legyek is, nem vagyok más, mint test, pára, és vezérlő értelem. – Hagyd a könyveket! Szedd össze magad! Nincs tovább! Mintha már halálos ágyadon fekdüdnél, vedd semmibe a tested, hisz az csak vér, csont, idegek, visszerek, ütőerek esendő szövedéke. (...) Harmadik pedig a vezérlő értelem; gondolj arra, hogy öreg vagy, s ne hagyd tovább szolgátságban, ne rángassa tovább dróton az önző ösztön, ne zúgolódjék a sors, sem a jelen ellen, s ne rettentse a jövő.

3. Ami az istenek hatalmában van, azt a megfontolás hatja át, de még a véletlen műve sincs a természet nélkül, az is a megfontolástól irányított összehatás és láncolat eredője. Minden innen folyik. (...)

Marcus Aurelius: *Elmélkedések* (Második könyv). Fordította Huszti József

Brüsszel munkaadói

Mintha csak azt akarnák bebizonyítani, hogy megalapozatlanok az Európai Unió túlbürokratizált apparátusát felpanaszoló bírálatok: a román hatóságok igyekeznek foglalkoztatni az uniós hivatalnokokat, akiknek jó része, a vádak szerint, főlegesen veszi fel a fizetését. A román igazságszolgáltatás negyedik eszterdeje ad munkát a brüsszeli megfigyelőknek, az uniós szervek mind több területen készülnek büntetőintézkedésekre az ország ellen, és egyre nagyobb szigorral kényszerülnek ellenőrizni a Bukarest által felvett összegek sorsát.

Most a közlekedési tárca biztosít foglalkoztatást az Európai Bizottság hivatalnokainak. A testület ugyanis – a bukaresti illetékesektől eltérően – nem tartja rendjén valósnak, hogy minél több pénzt kölcsönöz Romániának, annál kevesebb autópálya épül az országban, a sztrádák kilométerenkénti rekordáráról nem is beszélve.

Bukarest ígéretése már senkit sem téveszt meg. Brüsszel egy pillanatig sem vette komolyan a demokráta-liberálisok fantasztikus bejelentését 1300 kilométernyi autópálya átadásáról. De megmosolyogta a szakminiszter hangzatos tervét is 836 kilométer autópálya megépítéséről, és még a később 102 kilométernyire „szerényített” számot sem vette komolyan. Szemöldökét alighanem akkor vontta össze, amikor az idei évre ígért pályahossz is nulla kilométerre apadt. Mostani intézkedése pedig arra utal, hogy elégedetlen a jelenlegi, 321 kilométeres sztrádaállomány mellett az év végéig megépülő 10 kilométerrel is, amivel Románia ezen a területen (is) az európai kullogók között marad.

De hát lehetne-e más a helyzet akkor, amikor Romániában Traian Băsescu, nem olyan régen, közlekedési miniszterként kijelentette, hogy az országnak nincs szüksége autósztrádára? Lehet, hogy később meggondolta magát – államfőnként ez könnyen megy –, de ez már nem változtatott azon, hogy a Mercedes, éppen a megfelelő infrastruktúra hiánya miatt, Románia helyett Magyarországon épített gyárat.

A Boc-kormány most autópálya-illetéket vezetne be. Ha már sztráda nincs, legalább fizessünk érte, érezzük úgy, mintha lenne – okoskodhatott az ország krónikus pénzzavarával vitéz szabólegényként viaskodó miniszterelnökünk. Aki azonban nem csak sztrádaépítésből bukott meg, de a sztrádailleték tekintetében sem jeleskedik. A korábban bevezetett útmatrixa ugyanis az infrastruktúra használatára jogosítja fel az autósokat. Az autópálya pedig – legyen mégoly pindurnyi is – az infrastruktúra része, így az újabb illeték adókedvezést jelentene; ami feltehetően ugyancsak munkát ad majd a brüsszeli hivatalnokoknak.

Bogdán Tibor

A hatalom és mi

Úgy hozta a véletlen, hogy ugyanazon a napon került sor *A Hét* című hetilap megjelenésének negyvenedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségre Marosvásárhelyen, a Bernády-házban, és az ellenzék által benyújtott bizalmatlansági indítvány vitájára Bukarestben. A Bolyaiak városában a szép számban összegyűlt érdeklődő hallgatóság előtt Gálfalvi Zsolt, Ágoston Hugó és Horváth Andor idézték fel a lap létrejöttének körülményeit.

Hamar eljutottunk ahhoz a megállapításhoz, hogy a rangos értelmiségi hetilap létrejötté a hetvenes években egyrészt a romániai magyar értelmiség természetes igénye volt, másrészt pedig egy olyan kül- és belpolitikai helyzet következménye, amit a magyar értelmiségi elit felismert és ki is tudott használni.

Közben tüntetők lepték el a főváros utcáit tereit, akik a kormány távozását követelték. A parlamenti ellenzék úgy vélte, hogy felismerte a kormányváltó hangulatot, és megpróbálta azt ki is használni. Az RMDSZ képviselői és szenátorai másként ér-

tékelték és használták ki az adott politikai helyzetet, arról biztosították a vezető kormánypártot és a közvéleményt, hogy nem fogják megszavazni a bizalmatlansági indítványt.

Horváth Andor arról beszélt, hogy *A Hét* közösségi intézmény volt. Ma az individualista társadalom korát éljük, ahol – bár vannak intézmények – az egyénnel kezdődik és végződik a társadalmi aktivitás. Ezzel szemben a hetilap közösségi fórum és értéktéremtés volt. Épp közösségi jellege révén járult hozzá ahhoz, hogy Romániában sikerült kialakítani egy olyan értelmiségi elitet, amelyek ezt követően sokáig ellen tudott állni az erőszakos asszimilációs politikának. Akkor lehet sikeres a homogenizáció – magyarázta a professzor –, ha az annak tárgyát képező közösségnek nincsenek intézményei, nincs értelmisége.

Olosz Gergely képviselőházi frakcióvezető alig néhány másodperces felszólalása egyetlen gondolatot közvetített: az RMDSZ nem buktatja meg azt a kormányt, amelyiknek maga is tagja.

Kiderült, hogy az általános diktatúra közepette nem maradhatnak fenn nemzetiségi közösségi intézmények sem.

A lap és a hatalom viszonya a Bernády-házban folytatott beszélgetés központi témája volt. Gálfalvi Zsolt és Ágoston Hugó olykor elemzően, olykor anekdoták felelevenítésével mutatták be a harcot, amelyet a lap egykori főszerkesztője, Huszár Sándor és társai hol bátor kiállással, hol ravaszússal vívtak a cenzúra, a diktatori önkény ellen. Formálisan *A Hét* is a szoc. sajtó egyik orgánuma volt. Rendeltesét Fazekas János, a kormány akkori miniszterel-

nök-helyettese egyértelműen meg is fogalmazta: „Maguk meg írjanak sok, jó brossúrákat!” Elvben tehát a hatalom része volt, valójában azonban kárlehetetlen ellenfele.

A szavazás a papírformának megfelelő eredményt hozta. Meglepetés nem született, bár a Szociáldemokrata Párt berkeiből korábban olyan hírek röppentek fel, hogy sikerült megállapodniuk huszonhárom kormánypárti honatyával, akiknek átállása megfordíthatja az eredményt. Végül csak hatan álltak át, és a kezdeményezés 219 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül megbukott. Az RMDSZ képviselői példás fegyelmettséggel nem szavaztak.

A marosvásárhelyi ünnepség résztvevői nem beszéltek *A Hét* 1983 utáni sorsáról. Ez nem lehetett tárgya tanácskozásnak, mert az a ceaușescu diktatúra legkeményebb és legsötétebb korszaka volt, és az emlékezésre szánt alig két órába ennek az időszaknak a taglalása már nem fért bele.

Tény, hogy 1983-ban Huszár Sándort egy provokáció nyomán leváltották a lap éléről, és azt követően, hogy a lap tizenhárom évig dacolt a társadalmi és nemzeti elnyomással, lassan beleszürkült az akkori sajtótájtába. Amit a hatalom egyik kezével adott (vagy elvettek tőle) 1970-ben, azt visszavette 1983-ban (és iratott sok jó brossúrákat). Kiderült, hogy az általános diktatúra közepette nem maradhatnak fenn nemzetiségi közösségi intézmények sem.

...Egy nappal a parlamenti vita után a kormány felelősséget vállalt a tanügyi törvényért, amely igazi áttörést jelent a nemzetiségi oktatásban, de súlyosan korlátozza az egyetemi autonómiát, a meghirdetett decentralizáció helyett sok esetben központosít.

Székely Ervin

Magyarul a küszöb alatt

ÚMSZ

► „Ez a döntés nem a román–magyar kérdéstről szól, hanem a közjóról” – fogalmazott Takács Aranka, a vajdahunyadi RMDSZ elnöke, amikor a helyi önkormányzatnak arról a határozatáról kérdeztük, amelynek értelmében harminc napon belül magyarul és németül is feltüntetik a város nevét a település bejáratánál, annak ellenére, hogy a lakosság számaránya nem haladja meg az 5,5 százalékot. Idén Vajdahunyad immár a második olyan megyei jogú város, amely ilyen gesztust tesz a magyar kisebbség felé. Aranyosgyéresen a magyar lakosság számaránya 8 százalék, a helyi tanács mégis korábban úgy határozott: a város magyar és a német nevét is feltüntetik a helységnevtáblán.

Nincs alku

A vajdahunyadi magyarok közül sokan úgy vélik, ez a döntés Takács Aranka kitaró és makacs munkájának köszönhető. A helyi RMDSZ elnöke lapunk kérdésére elmondta: valóban

egy éve tartanak folyamatosan a tárgyalások táblaügyben, ez alatt az egy év alatt a helyi önkormányzatban részt vevő pártok mindegyike megpróbált előnyhöz jutni. „Mindenkinek akart valamit cserébe azért, hogy a magyar nyelvű felirat a helyére kerüljön, de mi nem alkudoztunk. Ennyi alanyi jogon jár a helyi magyarságnak, ez jó érzés és nem alku kérdése” – adott magyarázatot makacsságára Takács Aranka. Ugyanakkor beismerte: végül mégis a racionális megfontolások győzték meg a testületet. „Egy évvel ezelőtt azzal győztük meg a polgármestert a felirat fontosságáról, hogy sok magyar turista jár erre, jól tesz a városnak, ha így fogadja az idelátogatókat”. Ovidiu Hadának olyannyira megtetszett az ötlet, hogy megfelelő előkészítés és lobbizás nélkül maga terjesztette elő a javaslatot – ám ezt a testület kellő megfontolás hiányában elvetette. Végül a két RMDSZ-es önkormányzati képviselő előterjesztése bizonyult sikeresnek – természetesen hosszas előkészítés után. „Reméljük, hogy lesz további pozitív

hozádék is ennek a lépésnek, már most azt hallani, hogy a dévaiakat is ösztönzi a mi sikerünk” – fogalmazott Takács Aranka, aki azt tanácsolja a szórványtelepüléseken dolgozó politikusoknak „ne hagyják magukat és legyenek kitartóak”. Széll Lőrinc, a Hunyad megyei RMDSZ ügyvezető elnöke lapunknak megerősítette: a jó példa „kisugárzik”, hiszen a Vajdahunyad környéki szórvány kistelepüléseken következetesen használják a magyar helységneveket.

Kisebbségi kiskapuk

Vetési László, a Diaszpóra Alapítvány elnöke úgy véli, különbség van szórvány és szórvány között. „El kellett tennie kilencven évek, hogy Vajdahunyadon ez a pozitív döntés születessen, itt már olyan kevesen vannak a magyarok, hogy egy ilyen gesztust bátran megengedhetnek maguknak a többségi román önkormányzati tagok” – mutatott rá az alapítványi elnök, aki szerint Hunyad térsége különösen szerencsés. A kisebbségi szakértő szerint ott van re-

mény a hasonló sikerekre, ahol kellően innovatív a magyar érdekképviselet, a román politikai erők pedig felismerik a magyar nyelv használatából származó előnyöket. „Ahol rosszak a történelmi tapasztalatok, például Beszterce megyében, ahol él a Horthy-korszakból vagy a magyar arisztokráciától származó rossz emlék, nehezebb ilyesmit elérni” – magyarázta az ÚMSZ-nek Vetési, aki sorolja a példákat a kisebbségpolitikai „kiskapukra”. Bihar megyében például olyan helyeken is megjelentek a magyar nyelvű feliratok, ahol egyáltalán nem élnek magyarok azért, mert Kelet-Magyarországról rengeteg turista érkezik ide. „Megéri a jól fizető vendégeket célba juttatni” – állítja a szakember.

Semlegesített előítéletek

„Szászvárosban még kevesebb magyar él, mint Vajdahunyadon, de ide is sok magyar látogató érkezik, sajátos módon került fel a magyar nyelvű helységnevtábla” – tájékoztatott a szórványvidéken élők hely-

zetét kutató Vetési. Szászváros román neve mellé táblát helyeztek a taktikus illetekesek, és a „más elnevezések” (alte denumiri) felirat alatt tüntették fel a magyar és a német városnevet. „Ezzel a megoldással sikerült a románokban lévő előítéleteket semlegesíteni. A lényeg végül is az, hogy a nyelv kikerüljön a köztérbe” – mondta a Diaszpóra Alapítvány vezetője.

A vajdahunyadiak szerint az őszi sikerhez hozzájárult az is, hogy a helyi románság a nyár elején a szórványban szervezett magyar napok sorozata alkalmával más szemszögből is megismerte a magyar közösséget. Ez a civil kezdeményezés lehetőséget teremtett arra, hogy a helyiek a magyar kultúra számos dimenziójával megismerkedhessenek. „Abrudbányán például, ahol ötven magyar él, mondhatni, hogy a románok (is) szervezték a magyar napokat: élvezték a köztéren főzött bográcsgulyás zamatát, a magyar zenét, az élményt, hogy ilyen könnyen elérhető egy másik kultúra” – jelentette ki Vetési László. ◀

Modern iskola Medgyesnek

Antal Erika

► A hétvégén átadták Medgyesén Szeben megye egyetlen magyar iskoláját. A térség magyar diákságának alig egyharmada tanul anyanyelvén, ezen hivatott változtatni a frissen átadott Báthory István Általános Iskola, amely a három évig tartó felújítási munkálatok után ma nyitja meg kapuit. Szeben megyében 942 magyar anyanyelvű óvodás és iskolás gyermeket tartanak nyilván, akik közül 342-en tanulnak magyarul. Balázs Béla, a megyei RMDSZ-tagszervezet elnöke a megnyitón felhívta a szórványban a magyar szülők közül sokan a német tannyelvű osztályokat részesítik előnyben a magyar oktatással szemben. Balázs lapunknak elmondta, elképzelésük az, hogy az egy-négy osztályos gyerekek lehetőségeik szerint maradjanak saját településeik iskolájában, ötödik osztálytól pedig Medgyesén folytassák tanulmányaikat, ahol bentlakásban lakhatnak. Addig a Pro Schola Mediensis Alapítvány jóvoltából a szórványtelepülésekről autóbusszal szállítják a tanulókat az újonnan átadott magyar tannyelvű iskolába. ◀

Gyertyaláng a temetőben

A kolozsvári Házsongárd, halottak napja előtt

A szerző felvétele

Sipos M. Zoltán

► Országszerte családok ezrei készültek már a hétvégén a mai halottak napjára: takarosan rendbe tett temetőkeretek, és rendkívül megnövekedett közúti forgalom jelezte a sokak által fontosnak tartott ünnep közeledtét. Az Országos Rendőrkapitányság közleményben figyelmeztetett a fokozott elővigyázatosságra: sokan indultak autóval útnak az elmúlt napokban távolban eltemetett szeretete-

ik sírjához. Aki időben készült, az már a múlt héten beszerezte a megemlékezés virágait, aki megkésé, annak a halottak napi virágpiac kínálatával kell megelégednie. Kolozsváron az egész város ráhangolódott a halottakra való emlékezés ünnepére: az önkormányzat határozatának értelmében a temetők bejáratain kívül összesen 15 helyszínen értékesíthetik a virág- és gyertyaárusok portékáikat, így többek között a vonatállomáson, a Mărăști téri pia-

con és a Széchenyi-téren is. Idén a kereskedők négyzetméterenként 1,25 lej napi bért fizetnek a polgármesterei hivatalnak a standokért. Az árak nem emelkedtek jelentősen a tavalyi évhez képest. „Már két napja kint vagyok a standon, jó a kereslet. Azt tapasztaltam, hogy sokan már napokkal ezelőtt feldíszítették a sírokat, adnak arra, hogy rendezett legyen a környezet” – mesélte lapunknak egy Széchenyi téri virágárus. Kolozsváron 3 és 5 lej között kapható a szátra árult virág, míg 10-15 lejbe kerül egy csokor vagy kisebb koszorú. Marosvásárhelyen már tegnap tömegek látogattak ki a városi temetőkeretekbe. „Holnap dolgozom, nem szeretnék a hivatalból kisielni ide, ezért jöttünk már ki vasárnap” – mesélte lapunk kérdésére Siket Tibor helyi lakos, aki úgy vélte, illene erre a napra hivatalos szabadnapot biztosítani a munkáltatónak. „Annyi egyházi ünnepnap szabad, ezen a napon azonban nem csak a vallásos emberek látogatnak a temetőbe, lehetőséget kellene adni mindenkinek a megemlékezésre” – vélte a karosszérialakatos. „En az idén 50 lejt költöttem egyetlen sír rendbetételére, ebben benne van a virág, a mécses, nem csak díszítettünk, de az állagmegőrzésről is gondoskodtunk” – magyarázta Csiba Terézia háztartásbeli, aki arra figyelmeztetett, a téli időszakban megrongálódnak a síremlékek többsége. ◀

Vértanút avattak boldoggá

Hírösszefoglaló

► A hétvégén boldoggá avatták Bogdánffy Szilárd vértanú püspököt. A nagyváradi székesegyházban tartott szertartáson Böcskei László nagyváradi megyéspüspök kérte Bogdánffy Szilárd boldoggá avatását, majd ismergették a vértanú püspök életútjának főbb mozzanatait. Ezt követően Angelo Amato érsek, a Szenttéavatási Ügyek Kongregációjának prefektusa felolvasta a boldoggá avatásról szóló apostoli levelet, amit magyarul Fodor József általános helynök ismertetett. A dokumentumban Benedek pápa megerősítette, hogy Bogdánffy ezentúl boldogként tisztelhető, ünnepe megtartható minden év október 3-án.

Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek szerteszédesében kifejtette: Közép-Kelet-Európában Bogdánffy Szilárd személyisége és vértanúsága arra tanít, hogy minden mártírúnak van előtörténete, ugyanis a szorgalmas diák, a minden egyházi megbízatását szívesen elvállaló papnövendék és fiatal pap, aki nem bizakodik el, nem könnyelműsködik, nem lázad fel a rá záporozó sokféle feladat ellen, a kegyelem rendjében érett meg lassan a vértanúságra. Bogdánffy Szilárd boldoggá avatása – mondta Erdő – megtört az évtizedek hallgatásának csendjét, elindítja azok hosszú sorának nyilvános tisztelgetését, akik vértanúként vagy hitvallóként szenvedés árán is helytálltak. Emlékez-

tett arra, hogy Magyarországon is csak egy éve emelték oltárra Boldog Meszlényi Zoltán vértanú püspököt, elsőként a korszak katolikus mártírjai közül. A szertartáson részt vettek a hazai katolikus egyház valamennyi részegyházának vezetői. Képviseltette magát az ortodox egyház is, és jelen volt többek között Tőkés László volt református püspök is. Bogdánffy Szilárd a volt kommunista diktatúra romániai vértanúi közül az első, akit a katolikus egyház boldoggá avat. 1934-ben szentelték pappá, a második világháború idején számos zsidó üldözöttet mentett meg Nagyváradon. A nagyenyedi fegyházban tüdőgyulladást kapott, és 1953. október 2-án halt meg. ◀

A nagyváradi székesegyházban tartott szertartáson valamennyi egyház képviseltette magát

Fotó: MTI

Röviden

A kolozsvári filharmonia Párizsban lép fel

A párizsi Garnier Operában lép fel a kolozsvári Transilvania Állami Filharmonia kórusa holnap este. A kolozsvári művészek az erdélyi magyar származású zeneszerzőre, Kurtág Györgyre emlékeznek a Párizsi Őszi Fesztiválon. A karmester Cornel Groza lesz, valamint fellép Natalia Zagorinskaia szoprán és az Olivier Cuen-det vezette Musikfabrik együttes is. A koncertet a Kolozsvári Francia Kulturális Központ és a Párizsi Román Kulturális Intézet segítségével szervezték meg.

Semjén szobrot avatott Zágomban

Az egyetemes magyar kultúra sem lenne teljes Zágón történelme nélkül – jelentette ki Semjén Zsolt magyar miniszterelnök-helyettes a háromszéki közszékhelyen. A politikusként részt vett a hétvégi Csutak Vilmos, a Református Mikó Kollégium, illetve a Székely Nemzeti Múzeum hajdani igazgatója szobrának leleplezési ünnepségén. A Kovászna megyei tanács tegnapi közleménye szerint a Magyarországról érkezett alkotás átadásán Semjén Zsolt az egykori igazgató munkásságát méltatva elmondta: az ünnepek értelme, hogy levonjuk a történelem tanulságait, hitet és erőt merítsünk elődeink példájából. Hozzátette: a történelem a helyi közösségek történelméből áll, így az egyetemes magyar kultúra sem lenne teljes Zágón történelme, híres szülőttei és helyi kultúrája nélkül.

Kiállítás megnyitót Szentgyörgyön

N.E.U.R.O. és KOZOMA (Rareș Moldovan és Kozma Levente) MEME című kiállítását nyitják meg holnap 19 órától a sepsiszentgyörgyi MAGMA Kortárs Művészeti Kiállítótérben. A kiállítás 2010. november 24-ig látogatható, hétfő kivételével naponta 11–19 óra között. A rendezvény a Képzőművészet Éve Háromszéken 2010 program része.

Kétszáz éve született Erkel Ferenc

Tudományos tanácskozással, koncerttel, operaelőadással és emléktábla-avatással emlékeznek a Himmusz zeneszerzőjére, a magyar operajátszás megteremtőjére, a Filharmoniai Társaság Zenekarának alapítójára, a budapesti Zeneakadémia első igazgatójára, a 200. éve született Erkel Ferencre. Csütörtökön délelőtt mutatja be az Országos Széchényi Könyvtár új Erkel-honlapját, mivel a könyvtár színházi- és zeneműtárában értékes Erkel-dokumentumok találhatók. A Duna Televízió november 7-én, Erkel Ferenc születésnapján tematikus napot tart.

Színházfesztivál Aradon

Antal Erika

Aradon szervezik meg az V. Interetnikai Színházi Fesztivált, november 8-a és 15-e között. A fesztivál egy romániai színház történeti premiért is felvonultat, a záróelőadás a vendéglátó színház Alina Nelega román szerző *Rudolf Hess tizparancsolata* című drámája alapján készült produkció.

Tapasztó Ernő fesztivál-igazgató a rendezvény sajtótájékoztatóján elmondta: a 17 előadást és 17 színházat bemutató fesztivál november 8-a és 15-e között zajlik Aradon a három évvel ezelőtt alakult Aradi Kamaraszínház szervezésében. Egy hét alatt a szebeni és temesvári német, illetve a bukaresti zsidó színház mellett, valamennyi romániai magyar színház is bemutatkozik a fesztiválon.

„Ekkora horderejű kulturális rendezvényt nem szerveztek még Aradon és mivel a fellépő színházak többsége magyar, azt is mondhatjuk, hogy ekkora magyar kulturális rendezvénysorozat nem volt még a városban” – fogalmazott a fesztivál igazgatója. A város színházkedvelő közönsége nemzetiségtől függetlenül nyitottan várja az előadásokat, a magyar szín-

házak produkcióira a román ajkú közönség is be szokott ülni, de nagy az érdeklődés a német és a héber nyelvű előadások iránt is – tudtuk meg az igazgatótól.

Az eseménynek több újdonsága is lesz, hiszen a fesztivál először ölti versenyformáját. Tapasztó szerint a versenyzetetés „új szint” ad a fesztiválnak, ezért ragaszkodott ahhoz, hogy szakmai zsűrit nevezzenek ki, amely díjazni fogja a legjobb férfi és női főszereplőt valamint mellékszereplőt. A zsűrinek

Magyar előadások a bukaresti Országos Színházi Fesztiválon

Több magyar előadást is bemutatnak Bukarestben a szombaton kezdődött Országos Színházi Fesztiválon. Tegnap lépett fel a marosvásárhelyi Yorick Stúdió a *20/20* című produkcióval és a Kolozsvári Állami Magyar Színház a

Mértéket mértékkel című előadással. Mindkét előadást többször is játsszák még a hét során. Bemutatják továbbá a kolozsvári színház *Suttogások és sikolyok* című előadását, valamint a sepsiszentgyörgyi M Stúdió *Hamlet*-jét.

és az Aradi Kamaraszínház is lesz egy-egy különdíja, de kiosztják a fesztivál nagydíját is. A zsűri elnöke Jászay Tamás budapesti színházkritikus, tagjai Zsehránszky István romániai színházkritikus, lapunk munka-

társa, Radu Macrinici romániai dramaturg, Szebeni Zsuzsa budapesti színház-történész, valamint Nótáros Lajos, az Aradi Kamaraszínház művészeti tanácsadója.

A rendezvény újdonsága – ami egyben romániai

színház-történeti premiernek számít –, hogy a szervezők interneten (www.akamara.ro) közvetítik a fesztivál nyitó és záró előadását, a díjkiosztó gálát, akárcsak az esti előadásokat követő szakmai beszélgetéseket. A fesztivál honlapját folyamatosan bővítik, a magyar és román nyelvű beszámolók mellett német és hamarosan héber nyelven is olvashatók az események beharangozói, interjúk, tudósítások.

A rendezvény kiemelt célja a román közönség megszólítása, hiszen a fesztivál-igazgató szerint közelebb kell vinni a többséghez a kisebbségek művészetét és kultúráját. Ennek az egyik legfőbb akadálya a nyelv, ezért a fesztiválon minden előadást román fordítással látnak el.

Az első Interetnikai Színházi Fesztivált – amelyen részt vett valamennyi romániai kisebbségi társulat – Bukarestben szervezték meg 2002-ben. ◀

A temesváriak nagysikerű *Rosencrantz és Guildenstern halott* című előadásukat mutatják be

Szótárlat

Tolnai Ottó torz virága

A beszélgetéshez leegyszerűsített stúdiószínpadon két naranccsárga műbőrhuatú kanapét látunk. A nézőtér fölött reflektordenevérek csüngenek. Egészen kisméretű tér, kevés ahhoz a teltház, hogy élni kezdjen. Itt valami történni fog, nem csak azért, mert jegyet váltottunk rá, hanem mert érzékelhetően készülődik. A jobb oldali kanapé üres, a balról Tompa Gábor színház-igazgató köszönti vendégeit, a kolozsvári filozófus-irodalmár Egyed Pétert, és a vajdasági Tolnai Ottó költőt. Ezután a bal oldali kanapéről Egyed Péter áll fel, hogy röviden, de kellő méltatással bemutassa a nemrég 70. életévét betöltő Tolnai Ottó munkásságát. Beszél a monográfiáról, melyet róla írt Thomka Beáta, beszél a Symposion-ról, melynek egy darabig szerkesztője, majd elhallgattatott főszerkesztője volt. Beszél a mindig esztétikus tipográfiai köteteiről. Beszél a legújabból, a *Kisinyovi rózsáról*. És akkor, amikor a kötet filozófiája kapcsán egy feltételezett karfiol-léthez feltételezhetően idomuló szépség-ideált említ, a jobb oldali kanapé szögletében megpattan a naranccsín huzat, mintha egy növény erős kis csirája törne utat a fény felé. Az előtűnő kezdemény egy idősebb ember hangján mondja el, hogy e kötethez behatóan tanulmányozta a természetet, miután ámulatba esett a mimikri csodái és az élőlények alkalmazkodó képessége láttán. Még mielőtt be-

szerűsített alakulhatna ki, amolyan író-olvasó találkozó-féle, Egyed Péter is visszahúzódik, és a reflektorfényben ottmarad egy törekeny rózsát. A felolvasáshoz Babitsot és Pílimszkyt hívja segítségül. „Ismeritek fonnyadt kézfejem?”, plágizálja az utóbbit. Nem lehet szándékos, de véletlen sem a tévedés, mert megismétli, ugyanígy, hibásan: „Ismeritek fonnyadt kézfejem?”. Tudjuk, hogy a fonnyadás képességével csak a növények rendelkeznek. Amint elkezd fémhangon olvasni művét, szemünk láttára kap erőre a rózsza: issza a verset, amely belőle készült rózsavíz. A fejezetekre osztott szabadversfolyam több forrásból ered, de az érintkezési pontokon a beavatottak cinkosságával nevelhet fel a hallgató. Mintha Bach-fügűt hallanánk, de Jacques Loussier előadásában. A közepébe ágyazott Epilógus után a mű hangvétele talán még kontemplatívabb, hangsúlyosabb az én-beszéd. Vagy inkább az én te-beszéde: mélyről fakadó, tudathasadós monológ. Amikor vége szakad a több mint egy óra folyamatos beszédnek, egy óriási rózsát látunk csupán, akkorát, mint René Magritte festményén: egészen kitölti a termet. Torz virág, akár a karfiol. Nyoma sincs rajta emberi fáradságnak. Aki hagyta magát elbűvölni a rostjaiban keringő élet illatától, ölébe hullott Gertrude Stein talányos mondatának értelme: A rózsza az egy rózsza, az egy rózsza.

Láng Orsolya

Erdélyi kirándulás Áprilyval

Tamás András

Hanz Lám Irén *Erdélyi nyár Áprily Lajossal* című kötetét mutatták be a hétvégen Nagyenyeden, a Józsa Miklós irodalmár által szervezett Áprily-estek rendezvénysorozatán. A mű egy erdélyi „kirándulás” tovatűnő képeit mutatja be, Áprily korabeli naplók, levelek és fényképek alapján. A szűkebb pátriájából elvándorló, volt nagyenyedi, majd kolozsvári tanárt, költőt Erdély elhagyása miatt többször is elmarasztalás érte. Az 1936-ban, diáklányokkal tett körút vizsont mintegy igazolása annak, hogy Áprily nem

véletlenül döntött így. Az akkor már Magyarországon élő költő diákjaival, a Baár-Madasi Gimnáziumból egy erdélyi körútra indul. A költő hagyatékában megőrzött levelek jelentették Hanz Lám Irén kutatómunkájának kezdetét, melyekből szerinte süt Áprily Erdély iránti szeretete.

A kirándulás rendkívül eseménydús volt, Kolozsváron Reményik Sándor várta a vonattal érkezőket, ahonnan Kalotaszegre mentek tovább, itt egy Kós Károly által rendezett lampionos mulatság várta őket. A kirándulás további állomásai: a torockói Székelykő után

Nagyenyed következett, ahol három napot töltöttek; innen utaztak tovább Székelyföld és Brassó felé, ahol megannyi élmény várta az Erdélyt csak könyvekből ismerő diákokat.

Rekita Rozália színművész a kirándulás által ihletett Áprily és Reményik verseket adott elő, mellyel mintegy megelevenítette az egész kötet élményvilágát. Az est különlegességéért Györfi Dénes a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégium levéltárosa eredeti kéziratosokat mutatott be, többek között Vita Zsigmond beszámolóját, amiként a Kemény birtokon a kirándulókkal találkozik. ◀

HIRDETÉS

European Journalism Centre | EC | EUROPEAID CO-OPERATION OFFICE | HÁGYD, HOGY A TÉNYEK FELFELTÁRÁSÁNAK | új magyar szó | www.maszol.ro

Fiatal vagy? Újságírónak készülsz? Akarsz küzdeni a szegénység ellen?

Az Európai Bizottság EuropeAid Együttműködési Hivatala és az EIC Európai Újságíróközpont pályázatot hirdet 18 és 30 év közötti újságíró-, nemzetközi kapcsolatok- és politikatudomány szakos diákok számára, *Fiatal riporterek a szegénység ellen* (Young Reporters Against Poverty) címmel. A verseny teljes romániai koordinációjáért az *Új Magyar Szó* című, Bukarestben megjelenő országos magyar napilap felel. A verseny célja felkelteni az EU-tagállamok újságírószakos hallgatóinak érdeklődését a fejlesztési kérdések iránt. Az EU fejlesztési támogatásáról a pályázók saját nyelvükön egy újságcikk (legfeljebb 1000 szó terjedelmű) vagy egy rádiófelvétel (MP3 formátumban, legfeljebb 3 perc) benyújtásával indulhatnak, melyet november 7-ig kell leadni, miután megtörtént a regisztrálás a verseny honlapján (www.young-reporters.net). A pályamunkák középpontjában a fejlődő országok gazdasági, társadalmi és politikai fejlődését célzó támogatásnak kell állnia.

A beküldött munkák alapján a 27 EU-tagországból 33 újságírószakos hallgatót választanak ki, akik meghívást kapnak a decemberben megrendezésre kerülő Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre. A nyertes újságcikkeket/hangfelvételeket a www.youngreporters.net oldalon is közzéteszik.

A műhelymunka lezárása után, a 33 résztvevő az Európai Fejlesztési Napokról szóló médiaanyagot készít, amelyet 2010. december 14-ig mind a verseny honlapján, mint országuk sajtójában megjelentetnek. Európai uniós újságírókból álló zsűri választ ki közülük három fődíjast (a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióportot, illetve a legeredetibb hírt díjazják), akik az Európai Bizottság egyik afrikai partnerországában tehetnek majd helyszíni látogatást.

Bővebb információk az office@maszol.ro emailcímen vagy a 0788-715 713 telefonszámon.

November 1., hétfő

Az év 45. hete és 305. napja, hátravan 60 nap

Ma **Marianna**-névnap van. A Marianna női név a latin Marianus (magyarul Marián) férfinév latin női párjából, a Marianából eredhet, de lehet a Mariann továbbképzése is. A legtöbb nyelvben ma már a Mária és az Anna összetételének tekintik.

Évfordulók

- A keresztény országokban Mindenszentek napja: azon üdvözültek ünnepe, akiknek nincs külön emléknapjuk. Az ünnep 741-ben, III. Gergely papa idején jelent meg először a megemlékezés napjaként, egyetemes ünneppé IV. Gergely papa tette 844-ben.
- Samhain, kelta és pogány ünnep, az újév kezdete.
- 1512-ben először láthatók nyilvánosan a vatikáni Sixtus-kápolna falain és mennyezetén a Michelangelo által készített festmények.
- 1800-ban John Adams lesz az első amerikai elnök, aki megválasztása után a Fehér Házba költözik, és ott lakik.
- 1876-ban megnyílik az Északi-tengeri csatorna.
- 1884-ben Washingtonban, a Nemzetközi Meridián Konferencián, 25 nemzet képviselője döntést hoz a világ időzónákra való felosztásáról. A kezdő délkört Greenwichben (Anglia) jelölik ki.
- 1911-ben Olaszország

repülőgépről bombát dob le a Tanguira-oázisra Líbiában, ez az első légi bombázás a világon.

- 1922-ben Törökországban eltörlik a szultánátust.

Vicc

A kislány megkérdezi az édesapját, aki a konyhában mosogat:

– Apa! Mi az, hogy bigámista?

– Bigámista? Az olyan férfi, aki kétszer annyi edényt mosogat, mint én.

Recept

Sütőtökös húsgolyók

Hozzávalók: 50 dkg darált sertéshús, 25 dkg nyers reszelt sütőtök (tisztított súly), 4 gerezd fokhagyma, 4 szál újhagyma, egy vastag szelet kenyér, 1 tojás, 2 cm-es gyömbérgyökér, 1 mokkáskanál szecscsendió, 1 kiskanál őrölt koriander, só, bors, olaj a sütéshez.

Elkészítés: A kenyeret kisebb darabokra vágjuk, kevés tejjel megöntözzük és állni hagyjuk, míg megszívja magát. Az újhagymát felkarikázzuk, és egy kiskanál olajon lassú tűzön megfőnyasztjuk. A húst mély tálba tesszük, hozzákeverjük a párolt újhagymát, a kenyeret, a sütőtököt, a reszelt fokhagymát, a gyömbért és a fűszereket. Végül a tojással is jól összedolgozzuk, mert ez fogja össze a masszát. Sütés előtt fél órát pihentetjük, hogy az ízek jobban összeérjenek.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Egy anticiklon határozza meg térségünk időjárását, melynek hatására túlnyomóan derült időre lehet számítani, legfeljebb a déli országrészben zavarja meg időnként felhőzet a napsütést.

A következő napok időjárása

Kedd
16°C
Nyugaton fátyolfelhőzetben szűrt napsütés, míg keleten időnként megnövekvő felhőzet várható.

Szerda
16°C
Többször megnövekszik a felhőzet, helyenként záporok fordulhatnak elő.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	16°C	6°C
Brassó	15°C	0°C
Bukarest	13°C	4°C
Csiksztereda	15°C	0°C
Kolozsvár	13°C	0°C
Marosvásárhely	15°C	0°C
Nagyvárád	15°C	3°C
Szatmárnémeti	13°C	3°C
Temesvár	16°C	6°C

Házaselet

Horváth István

A hatos lottó nyerőszámai:
46, 18, 33, 40, 7, 24.

HIRDETÉS

Egyet fizet, kettőt kap!
ÚMSZ-előfizetési akció – 2011

Fizessen elő 2011-re az **Új Magyar Szóra**, és ajándékozza meg szeretteit, barátait, ismerőseit egy **ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!** Ha előfizet egy teljes évre, 150 lejért eljuttatjuk a lapot két különböző címre: az Ön címére, illetve egy Ön által megjelölt személy címére is!

Figyelem! Az akció csak olyan előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt!

Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül!

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0748 314.609.
Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.
Nagyvárád és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, azt a következőképpen töltsse ki:

Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.
Adresa: OP 9 CP 49, Localitatea: Oradea, Jud.: Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, az üres helyre beírni a kedvezményezett olvasónk pontos nevét és címét. Így az illető is egy teljes évig kézhez veheti napilapunkat!

Előfizetési áraink 2011-re:

- 1 hónap: 15 RON
- 3 hónap: 38 RON
- 6 hónap: 75 RON
- 12 hónap: 148 RON

2 (személy) x 12 hónap: 296 RON **HELYETT**
2 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 146 RON)!

***	BETÉTEK- KEL VAN SZILAR- DITVA	DISZES OKIRATTAL RENDEL- KEZŐ	SUGAR	... ES MAGOG FIA VAGYOK EN (ADY)	JUTTAT	INGATAG, DÜLEKENY	LÜGKŐ VIZES OLDATA	ALLAMI ILLETÉK BEGYŰJ- TÉSE	ERDEI GYÜMÖLCS
A REJT- VENY MEG- FEJTÉSE									
SZEKRENY- AJTÓ!			LELKES ANTONOV GÉPJELE						
ÖNTÖZŐ- CSŐ					HALOGEN ELEM ELLENBEN				
BUDDHIZ- MUS JAPAN AGA				BEJGLI JELZŐJE BERLINI IGEN					RÓMAI
ARKUS			IGAZOLAS- KÉNT MONDJUK NÓTASZÓ						
TERIKE					DARABOL, TAGOL TRIPLAZ- VA: TANC				
A FOGA- DASÁRA				MIRAKU- LUM EINSTEIN					
KANNA- FAJTA						ERDELYI TELEPÜLES REÁMUR- FOK			
TÁRSA (RÓV)				KEZI HOSSZ- MERTEK					

Horoszkóp

- KOS (III. 21.–IV. 20.)**
Sokat vívódik azon, hogy változtatnia kellene sorsán. Egyelőre csak azt tudja, hogy mit nem akar, de azt nem, hogy mit is szeretne.
- BIKA (IV. 21.–V. 20.)**
Siker után óhajtozik, de nincs elég bátorsága ahhoz, hogy kockáztasson. Bolygója lehetőséget tár Ön elé.
- IKREK (V. 21.–VI. 21.)**
Párkapcsolata kedvezően alakul. Örül minden apró sikerél-

- ménynek, és annak, ha megdicsérik külsejét.
- RÁK (VI. 22.–VII. 22.)**
Mintaszerűen irányítani szokta a cselekvéseit, ugyanúgy a gondolatait is. Nem kéne túl sokat foglalkoznia a múlttal.
- OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)**
Találkozik egy olyan érzéssel, amellyel nem szívesen nézett farkasszemet. Fontos, hogy tisztában legyen saját értékeivel.
- SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)**
A mai nap nem lesz könnyű. Lesznek válaszok, amelyekre még várnia kell, és lehet, hogy

- bizonyos kérdések megválaszolatlanok maradnak.
- MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)**
Szent András hava másokról is szól. Akinek tud, segítsen! Sok helyen jól fog jönni a támogatás.
- SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)**
Érzékenyebb lesz a lelki behatásokra. Űzze el a borús gondolatokat, legyen képes tudatára ébredni, milyen szerencsés.
- NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)**
Találkozik valakivel, aki hasonló cipőben jár, és kölcsönösen szimpatikusak lesznek egymásnak.

- BAK (XII. 22.–I. 20.)**
Szent András havába érkezve Ön igazán boldog tud lenni, már akkor is, ha csak együtt vannak kedvesével. Szép őszi napokat igér csillaga.
- VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)**
Feltorlódtak a feladatai, teljes erővel dolgoznia kell otthon is és a munkahelyen is. Egy találkozás felkavarja érzelmeit.
- HALAK (II. 20.–III. 20.)**
Kellemesen köszönt Önre Szent András hava. Amor nyíla eltalálja szívért, szinte megriad saját érzéseitől.

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László
Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás
Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális) Bogdán Tibor (Háttér) Baló Levente (Kultúra) Szakács Zsuzsanna (Gazdaság) Turós-Jakab László (Sport) Farkas István (Média) Orosz Anna (Életmód) Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser: Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Róman Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az **Új Magyar Szó** bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az **Új Magyar Szó**ra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

KEDD
2010. november 2.

A nap filmjei

DUNA TV, 21.40
Bakaruhában

A hétköznapokat mikrolélektani oldalról ábrázoló poétikus szerelmi történet a tízes években játszódik. Sándor, a helyi lap szerkesztője, hétköznapjait biliárddal, udvarlással tölti, vasárnaponként katonai szolgálatban van. Egy vasárnap délután - bakaruhában - megismerkedik a szép cselédánnyal, Vilmával, akinek azt hazudja, hogy ő egy parasztgazda fia.

m2, 22.30
Csillogás

„Szürkés, ezüstös színbe borult az egész táj. Mint hogyha kinyitnának egy ajtót, jött egy fény, ott állt benne valaki vagy valami. És azt mondta, hogy ott van a kocsiban, akit eddig magadnak gondoltál. És mondtam, hogy de hát én itt vagyok. Azt mondja, igen, te itt vagy, de akit eddig magadnak gondoltál, az ott van. Nézd meg!” - Dobronay László.

Prima Tv, 23.30
Galaxis útikalauz stopposoknak

Arthur Dentnek rossz napja van. A házat egy gyorsforgalmi út építése miatt lerombolják, megtudja, hogy a legjobb barátja egy másik bolygóról jött és mindenek tetejébe a Földet egy hiperbékötűt építése miatt néhány percen belül megsemmisítik. Dent a legjobb barátja, Ford Perfect segítségével az utolsó pillanatban lelép egy űrhajóval és ezzel kezdetét veszi a fantasztikus űrodüsszea.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.00 Hírek 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.05 Élhető világ 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli krónika 13.40 Magánhangzó 14.05 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek! 15.05 Arcvonalok 16.05 Közelről 16.45 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.25 Tettben ért szavak 20.50 Jó éjszakát! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Aranyemberek - magyarok Bukarestben

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.30 Gazdaélet 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás, Csenedestárs 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Művelődési hírek, Jelenlét 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hírek, sport 8.10 Hangoló 9.50 Hírek, reklám 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló 16.15 Észbontó 17.00 Nap-óra 17.30 Népzene 17.55 Hírek, műsorismertető

DUNA TV

6.35 Gazdakör
7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (sor.)
9.50 Újrakezdés (sor.)
10.45 Halottak napja (rövidf.)
11.00 Család-barát
11.55 A Duna
12.30 Kíváncsgosár
15.00 Híradó
15.15 Kikötő - Friss
15.25 Talpalatnyi zöld (ism.)
15.55 Valóságos kincsbánya
16.25 Pompei, és a rómaiak mindennapi élete
17.20 Napok, évek, századok
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese
19.55 Dunáról fúj a szél
20.00 Újrakezdés (olasz sor.)
21.00 Híradó
21.15 Közbeszéd
21.40 Bakaruhában (magyar dráma, 1957)
23.10 Kikötő - Extra (ism.)
23.55 Sport hírek
0.00 Váltó
0.10 Tükör
0.40 Divathét (ism.)
1.10 Kikötő - Friss (ism.)
1.15 Liszt Ferenc: Tasso
1.50 Híradó (ism.)
2.15 Labdarúgó-mérkőzés Újpest FC - Paksi FC

TVR 1

7.00 Reggeli híradó
9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.)
10.00 Ahogy elő van írva
11.00 Nagy embereke a TVR-ben
11.15 Mondd mi fáj (ism.)
11.45 Babamágia (ism.)
12.15 Nappalok és éjszakák
12.45 A legendás doktor Hur Jun (ism.)
13.45 Ragadós történetek kicsiknek
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen üzletes
14.50 A bor románul
14.55 Nagy embereke a TVR-ben
15.00 Teleshopping
15.30 Európai roma
16.00 Krónika
17.00 Akkor és most
17.30 Kurier TV
18.00 Hírek
18.30 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
20.40 A nap témája
21.05 UEFA Champions League stúdió
21.40 Tottenham Hotspur-Internazionale Milano labdarúgó mérkőzés (live)
23.50 UEFA Champions League stúdió
1.10 UEFA összefoglaló

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok (sorozat) 10.00 Egy kórház magánélete 10.50 Doktor House (sorozat) 11.50 Rokok (magyar filmdráma) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (ismétlés) 17.00 Egy kapcsolat szabályai (sorozat) 18.00 Felségcsere 19.00 A médium (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI (sorozat) 22.25 Négy esküvő 23.25 Kísérleti patkányok (am. thriller)

m1

6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Aladdin kalandjai (rajzf. sor.)
10.30 Sherlock Holmes, a mesterkopó (rajzf. sor.)
10.55 Nappali
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.30 Srpski Ekran
15.00 Unser Bildschirm
15.35 Ájtáró
16.05 Tudástár 2010
16.35 Összhang
17.25 Hírek
15.35 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.35 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
19.40 McLeod lányai (ausztrál sor.)
20.30 Híradó este
21.05 Giuseppe Moscati - A szeretet gyógyít (olasz életr. f. 2. rész)
22.50 Az Este
23.20 Maupassant történeteiből (sor.)
0.25 Zegzugos történetek (ism.)
0.55 Prizma
1.10 Hírek
1.15 Sport hírek
1.30 Ma Reggel (ism.)

TVR 2

7.00 Anya az állatorvos (német sorozat)
8.10 DP 2 Tonomat
10.00 Az Agatha Christie-kód (angol dokumentumfilm)
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, Sport
12.30 Biznisz óra
13.30 Teleshopping
14.30 Együtt Európában
15.30 Parlamenti pártok fóruma
16.00 Anya az állatorvos (német sorozat)
17.00 Hírek, Sport
17.30 Vallomások - szórakoztató magazin
18.30 Az én költségvetésem
19.00 Biznisz óra
19.30 Fiala vagyok, karrier építők
20.00 Nyílt játszma
21.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Titkos Szolgálat - MI5 (angol thrillersorozat)
0.00 Kaland és természet (ism.)
0.30 Motomágia (ism.)
1.00 Vallomások (ism.)
2.00 Az én költségvetésem (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 16.00 Komolyan (live) Mihai Mironica és Radu Banciu műsora 17.00 Pontos sportidő (live) 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információk (live) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Wrestling RAW 0.10 World Cup of Poker

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Roma Magazin
10.25 Domovina
10.55 Körzeti magazin
11.45 Sorstársak
12.10 Szemünk fénye a gyermek
12.30 Most a Buday!
13.01 Híróra
13.02 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Jelfák
17.40 Nemzet és védelem
18.05 Bűvölet (sor.)
18.35 Az öregségről
19.00 Ájtáró
19.25 Sherlock Holmes, a mesterkopó
19.50 "Életcélok-hitvallások"
19.55 "Hiszünk a dalban..."
20.30 Történelmi képek könyvünk
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 Maupassant történeteiből (sor.)
22.30 Csillogás (magyar f.)
23.30 Záróra
0.20 McLeod lányai (sor.)
1.05 A Silla királyság ékköve (sor.)
2.05 Mafalda
2.10 Giuseppe Moscati - A szeretet gyógyít (2. rész)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek
Mi történik doktor úr?
9.55 Könyvbemutató
10.00 Szegény ember, gazdag ember (sor.)
12.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sor.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.45 Nevezz csak! (amerikai vígjáték sorozat)
14.00 Utazás a mítoszok földjére (amerikai kalandfilm, 2001)
16.00 Fiala és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Óviapu (amerikai vígjáték, 2003)
22.15 Az örökség (román sorozat)
23.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
0.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) (ism.)
1.00 Szegény ember, gazdag ember (román vígj. sor.) (ism.)

RTL KLUB

7.00 Trendmánia (ism.)
7.25 Fókusz - Közszolgálati magazin (ism.)
7.55 Reggeli magazinműsor
10.05 Te vagy az életem (argentin sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő
15.35 Míg az apám el nem választ (kan. vígj., 2001)
17.20 A szerelem rabjai (argentin sorozat)
18.25 Döglött akták (amerikai krimisor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.40 Barátok közt (magyar filmsor.)
Utána: RTL-hírek
22.20 Vészhelyzet (am. filmsor.)
23.20 A Grace klinika (am. drámasorozat)
Utána: RTL-híradó
0.20 XXI. század - a legendák velünk élnek
0.55 Szégyen és gyalázat (am. vígj., 2004)
2.35 Reflektor

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badea-val
11.15 Halálós felfedezés (kanadai akcióthriller, 2004) (ism.)
13.00 Híradó, Sport
14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígj. sor.)
14.30 Nálam az irányítás (reality show) (ism.)
16.00 Híradó, Sport
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghe műsora
19.00 Híradó, Sport
20.30 Csillagháló - szórakoztató műsor
22.00 Vad nárcisz (román dráma sorozat)
23.00 Híradó, Sport, Időjárásjelentés
23.45 Egy bűnös show - Dan Capatos szórakoztató műsora
1.00 Az igazság két oldalán (kan.-am. thriller, 1998)
2.45 Veszélyes utazás (kanadai-amerikai western, 2006)

TV2

5.30 Animációs filmek
5.50 Műsorszünet
6.25 Teleshop
7.00 Babavilág (ism.)
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
9.40 Stahl konyhája
9.45 Babapercek
9.50 Telekvíz
10.40 Teleshop
11.40 Édes Charity (amerikai musical, 1969)
14.25 Kvízió - Telefonos játék
15.50 Megamánia (ism.)
16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.30 Marina (mex.-am. sor.)
18.30 Árva angyal (mexikói sor.)
19.30 Tények
20.05 Ezek megőrültek!
21.10 Aktív - TV2 magazinja
21.05 Jóban Rosszban (magyar sor.)
21.30 Bajnokok Ligája (élő)
Tottenham Hotspurs - FC Internazionale
Közben: Kenósorsolás
0.35 Megamánia
1.05 A médium (amerikai krimisorozat)
2.00 Tények Este
2.30 EZO.TV
3.25 Szép napok (magyar filmdráma, 2002)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Senki sem tökéletes (román vígjáték sorozat)
8.20 Sport Florentinával
9.15 Ahol a grizzly élnek (angol-kanadai-amerikai kalandfilm, 1999) (ism.)
11.30 Mondenii Show
12.00 Levintza bemutatja (ism.)
12.30 Teleshopping
13.15 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Timiboszi (amerikai vígjáték, 1997)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (ism.)
18.00 Hírek
19.00 Sport
19.30 Spinédzserek (am. rom. vígj., 1995)
22.15 Lököttek (román vígjáték sor.)
23.00 Mondenii Show - szórakoztató magazin
23.30 Galaxis útikalauz stopposoknak (amerikai-angol sci-fi vígjáték, 2005)
1.30 Hírek, Sport
2.30 Lököttek (ism.)

HÍR TV

7.00 Paletta
7.30 Lapzártá (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás
10.00 Garázs - Ahonnan az autózás indul!
10.30 Soroló
11.05 BBC Reporters (ism.)
11.30 Ősök tere
12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Keresztmetszet
16.05 Civil kaszinó
17.05 Pálya
17.30 Paletta
18.00 Híradó - Friss információk
18.30 Zöld övezet
19.05 Vonalban - Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó 21
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.05 Riasztás - A rendkívüli események műsora
23.30 Hírvilág (ism.)
0.05 BBC World Híradó
0.30 Zöld övezet - Környezetvédelmi magazin (ism.)

DISCOVERY

6.30 Ötödik sebesség
7.00 Egyszer egy ilyet vezetni!
8.00 Újjáépítők - Chevy Nova
9.00 Halálos fogás - Itt a vége
10.00 Piszkos munkák - Rovartenyésztő
11.00 Végzetes másodikpercek
12.00 Amcsi motorok - Flowjet motor
13.00 A túlélés törvényei
14.00 Állítólag...
15.00 Piszkos munkák
15.30 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás - Megtérülés
18.00 Amcsi motorok - Abu Dhabi rendőrségi motor
19.00 A túlélés törvényei
20.00 Állítólag...
21.00 Hogyan készült?
21.30 Nagy durranások - Newcastle
22.30 A Discovery megmentette az életemet (dokumentumf.)
23.30 A túlélés törvényei - Szibéria 1
0.30 Mit nekem egy monstrum!
1.30 MacIntyre alvilági útikalauza, Prága, Csehország
2.30 Végzetes másodikpercek

HÁLÓZAT

11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Díjlovagló Világkupa 15.00 Grand Prix 15.30 A polgármester 16.00 Zodiákus 18.00 Szentföldi szent helyek üzenete 18.30 Sztárok a konyhában 19.00 Viva Natura 19.30 Utazás a porcelán világában 20.00 Fesztiválsoroló 20.30 Tűzoltók (sorozat) 21.35 Hírháló 22.00 Magányos szívek (amerikai thriller) 0.00 A szörnycápa (olasz-francia horror)

Simán nyert a Petrolul

Labdarúgás

T. J. L.

▶ A tizedik forduló mérkőzéseivel folytatódott a labdarúgó Liga 2 idénye. A Nyugati csoportban nyert a Petrolul, amely ezúttal a Tordai Arieşul ellen gyűjtötte be a három pontot (2-0). A ploieşti-ieket üldözők közül csak a Bihar FC nem tudott nyerni, a váradiak 2-1-re kaptak ki Aradon az UTA-tól. Veretlen maradt az újonc Voinţa, a nagyszebeniek ezúttal a Mureşul dévai otthonából hozták el a három pontot (1-0). Craiován a Gaz Metan CFR 1-0-ra nyert a Poli Iaşi ellen, de utóbbi kedvező zöld asztali döntésre számíthat, miután Ionel Gane, a hazaiak edzője rosszul cserélt. További eredmények: Gyulafehérvári Unirea–CSM Râmnicu Vâlcea 1-1, FC Argeş–Dacia Mioveni 0-1, ALRO Slatina–Aradi ACU 1-0. A Szilágyosmyói Sylvania szabadnapos volt, ellenfele, a Lupényi Minerul visszalépett. A bányászok eredményeit törölték. ◀

A táblázaton:					
1. Petrolul	9	6	1	2	20-9 19
2. Mioveni	9	5	3	1	13-6 18
3. Slatina	10	5	3	2	14-9 18
4. Szeben	9	4	5	0	9-3 17
5. UTA	10	5	2	3	20-15 17
6. Bihar FC	9	5	1	3	11-8 16
7. GM Craiova	10	4	2	3	11-11 14
8. Gyulaf.	10	3	3	4	7-10 12
9. Poli Iaşi	9	3	2	4	10-10 11
10. R. Vâlcea	9	3	1	5	11-11 10
11. Torda	9	3	1	5	7-12 10
12. Aradi ACU	9	3	1	5	7-12 10
13. Déva	10	2	2	5	7-13 8
14. FC Argeş	10	2	2	6	9-16 8
15. Sylvania	9	2	1	6	5-16 7

Bírók pellengéren

Megfogyva bár, de törve nem. A CFR játékosai (sötét mez) kilenc emberrel döntetlent harcoltak ki Galacon Fotó: Mediafax

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ A labdarúgó-Liga 1 13. fordulójának első három találkozója közül kettőn gyanús körülmények közt alakult ki a végeredmény. A vaslui-i nyitómérkőzéssel még minden rendben volt. Viorel Hizo tanítványai ismét nyertek, 1-0 az újonc Victoria Brăneşti ellen, a gólt Cănu szerezte a 64. percben.

Péntek este a Dinamo 3-2-re nyert a Gaz Metan ellen, de Marian Balaci játékevetési modorát sok bíráló érte. Alexe 16. percben szerzett góljára szűk negyedóra alatt két medgyesi válasz is érkezett, Liţu és Trtovac találataival 2-1-re vezettek Cristian Pustai tanítványai. Szünet után Balaci nem

látott szabálytalanságot Scarlatachenak Liţu arcba-könyöklésénél, az 58. percben azonban második mutatót sárga lapot utóbbinak, aki jogosan duzzogva mehetett is zuhanyozni. A 65. percben becserélt Andrei Cristea cseles megmozdulással csapta be a sípmestert, aki nem létezett tizenegyet ítélt, amit a sérült fél értékesített: 2-2 a 69. percben. A morálisan összeomlott medgyesiek újabb gólt kaptak a 73. percben, amikor Scarlatache fejtelt Pleşca hálójába, 3-2.

Bár a bajnok CFR 1907 1-1-et harcolt ki a listavezető Oţelul galaci otthonában, Pászvány Árpád kolozsvári csapattulajdonos előre megfontolt szándékkal elkövetett játékevetési hibák miatt dörgedezett. A galaci Iorga vezető gólja (58. perc) után Kovács

István második sárga lapja miatt kiállította Lacina Traorét (69. perc), majd a 85. percben hasonlóan járt el Leonardo Veloso esetében is. Bár a 74. percben a galaci Giurgiu is a kiállítás sorsára jutott, Pászvány szerint nem volt véletlen, hogy éppen a Dinamo elleni rangadó előtt fosztották meg csapatát két meghatározó játékosától. Emberhátrányban a kolozsváriak pontot mentettek, miután Peralta a 90. percben fejtelt hálóba, Grahovac föllött. Tegnap Marosvásárhelyen, a hazai csapat 4-1-re verte a Sportul Studenţescet, a gólokat Tirnoavean (16.), Vasilache (52.), Cordoş (55.) és Stere (89., 11 m), illetve Pătraşcu (58.) szerezte. A mérkőzés végén benyújtotta lemondását Viorel Moldovan, a bukaresti gárda edzője. ◀

United-öröm, City-bánat

Labdarúgás

T. J. L.

▶ Az angol labdarúgó-Premier League 10. fordulójának szombati játéknapján a Manchester United 2-0-ra nyert a szintén Bajnokok Ligája-résztvevő Tottenham Hotspur ellen. A másik manchesteri csapat, a City viszont nagy meglepetésre 2-1-re kikapott az utolsó előtti Wolverhampton otthonában. A címvédő és listavezető Chelsea, valamint a második Arsenal is a hajrában biztosította győzelmét.

Eredmények: Arsenal–West Ham United 1-0, Blackburn Rovers–Chelsea 1-2, Everton–Stoke City 1-0, Fulham–Wigan Athletic 2-0, Aston Villa–Birmingham 0-0, Newcastle United–Sunderland 5-1. A Bolton Wanderers–Liverpool mérkőzés lapzártá után fejeződött be, a Blackpool–West Bromwich Albion-meccs mára maradt.

A olasz Serie A 9. fordulójának pénteki nyitómérkőzésén a címvédő Internazionale Muntari góljával nyert 1-0-ra a Genoa vendégként. A Juventus Torino a San Siron lepte meg az AC Milan (2-1), a gólokat Quagliarella és Del Piero, illetve Ibrahimovic szerezte. Az AS Róma 2-0-ra nyert a Lecce ellen. **Tegnap eredmények:** Palermo–Lazio 0-1, Bari–Udinese 0-2, Brescia–Napoli 0-1,

Cagliari–Bologna 2-0, Cesena–Sampdoria 0-1, Parma–Chievo 0-0. A Catania–Fiorentina-mérkőzés lapzártá után kezdődött, Adrian Mutuval a firenzei kezdőtizenegyesben.

Lionel Messi és David Villa is duplázott, az ötödik gólt pedig Dani Alves szerezte az FC Barcelona–Sevilla- (5-0) találkozón a spanyol Primera División 9. fordulójában. Alicantében Trezeguet szerzett korai vezetést a Herculésnek, szünet után azonban de Maria egyenlített a Real Madridnak, Cristiano Ronaldo (kézpünet) pedig hajrábeli duplájával csikarta ki a győzelmet a Real Madrid számára (3-1). Valencia–Real Zaragoza 1-1, mindkét gólt utóbbiak játékosai, Lanzaro szerezte. Tegnap hat mérkőzésre került sor, a Real Mallorca ma fogadja a Levantet.

A tartalékos Bayern 4-2-re verte Münchenben az SC Freiburgot a német Bundesliga 10. fordulójának pénteki nyitómérkőzésén.

További eredmények: 1. FC Köln–Hamburger SV 3-2, Kaiserslautern–Borussia Mönchengladbach 3-0, St. Pauli–Eintracht Frankfurt 1-3, VfL Wolfsburg–VfB Stuttgart 2-0, Werder Bremen–FC Nürnberg 2-3, Schalke 04–Bayer Leverkusen 0-1, FSV Mainz 05–Borussia Dortmund 0-2. Lapzártá után 1899 Hoffenheim–Hannover 96-mérkőzést rendeztek.

A francia labdarúgó-bajnokság 11. fordulójának szombati játéknapján: AJ Auxerre–OGC Nice 2-0, SM Caen–AS Nancy 2-3, Lorient–Arles-Avignon 2-0, Olympique Lyon–Sochaux 2-1, Stade Brest–St. Étienne 2-0, Toulouse–RC Lens 1-1. Az Olympique Marseille–Stade Rennes rangadót a heves eső miatt elhalasztották. Lapzártá után AS Monaco–Girondins Bordeaux, Valenciennes–OSC Lille és HSC Montpellier–Paris St. Germain találkozókat rendeztek.

Csak élvonalbeli csapatok jutottak be a Francia Kupa november 9-10-i negyeddöntőibe, kiesett a Lyon és a Bordeaux is. A párosítás: Auxerre–St. Étienne, Valenciennes–Paris SG, Marseille–Monaco, Montpellier–Lille.

A Spanyol Kupa 3. fordulójának utolsó eredményei: Alcorcón–Athletic Bilbao 0-1, Osasuna–Deportivo La Coruna 1-1, Real Sociedad–Almería 2-3. ◀

Kikapott, de vezet a Vidi

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

▶ A címvédő Debreceni VSC hazai pályán 3-1-re legyőzte a Kaposvárt a magyar labdarúgó-Monicomp Liga 12. fordulójának pénteki nyitómérkőzésén, Czvitkovics duplázott. Sorozatban hat megnyert bajnoki mérkőzés után a listavezető Videoton hazai pályán kapott ki 2-0-ra a Budapest Honvédtól, a gólokat Danilo szerezte szűk hat perc leforgása alatt. Szombaton a Ferencváros 1-0-ra nyert az Úllői úton a Szolnoki MÁV ellen, a gólt Rodenbücher szerezte a 62. percben. Sorozatban harmadik győzelmét aratta a Pápa: 1-0 Siófokon a BFC-vel. Hétszer zördültek a hálók a Hiedegkuti Stadionban, ahol a vendég Zalaegerszeg 4-3-ra nyert az MTK ellen. A Vasas hazai pályán nagy csatában, a 91. percben szerzett Németh-góllal győzte le 2-1-re a sereghajtó Szombathelyi Haladást. Négymeccses nyeretlenség sorozatát megszakítva a Győr 2-1-re legyőzte a vendég Kecskemétet, miután a csapatok egy-egy tizenegyet értékesítettek. Az Újpest–Paks-találkozó lapzártá után fejeződött be. Továbbra is a Videoton (26 pont) vezet a Zalaegerszeg (23), a Ferencváros (22), a Debrecen (21), a Kaposvár (20) és a Honvéd (előtt). ◀

Röviden

Román Kupa: nyolcan maradtak

A Brassói FC, a Temesvári FC, a Dinamo, a Besztercei Gloria, a Kolozsvári CFR 1907 és a Steaua után az Universitatea Craiova és a Rapid is biztosította helyét a labdarúgó-Román Kupa negyeddöntőiben. A csütörtök esti mérkőzéseken előbbi a Pandurii Tg. Jiu, utóbbi pedig a Astra Ploieşti együttesét győzte le egyformán 2-0-ra. A mai sorsoláson a CFR 1907, a Steaua, a Dinamo és a Temesvár kiemelt.

Kikaptak a tavalyi döntősök

A férfikosárlabda-bajnokság 7. fordulójában az elmúlt idény mindkét döntőse kikapott. A SCM Universitatea Craiova 85-83-ra verte a címvédő CSU Asesoft Ploieşti-et, az Energia Rovinari pedig 78-76-ra a Kolozsvári U-Mobitelco BT-t. További eredmények: CS Otopeni–Buk. CSM 73-69, Brassói CSU Cuadrupol–Buk. Steaua Turabo 63-88, Temesvári BC–Politehnica Iaşi 83-69, Medgyesi Gaz Metan–BC Argeş Piteşti 87-64. A Nagyvárad CSM–Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC mérkőzést november 17-ére halasztották, miután az Antonio Alexe Sportsarnok a hét végén foglalt volt. A Marosvásárhelyi BC Mureş–Nagyszebeni CSU Atlasis-találkozó lapzártá után ért véget.

Rangadót nyertek az aradiak

A női bajnokságban a hét végén az alapszakas hatodik fordulójának mérkőzéseit rendezték meg. Az Északnyugati csoport rangadóján a BC ICIM 54-48-ra verte Aradon a Sepi BC-t. A sepsiszentgyörgyiek befejezték őszi szereplésük első felét, hiszen a november 6-i fordulóban szabadnaposak. Eredmények: Szatmárnémeti CSM–Nagyvárad CSM 105-50, Temesvári Bega Danzio–Gyulafehérvári LPS 70-39.

Hazai siker a női kézilabda Kárpát-kupán

Turnu Severinben román sikerrel zárult a női kézilabda Kárpát-kupa 38. kiírása. Radu Voina tanítványai 37-24-re nyertek a macedónok, 32-24-re a lengyelek és 35-27-re az ukránok ellen. Eredmények: Ukrajna–Macedónia 34-28, Lengyelország–Ukrajna 28-28, Lengyelország–Macedónia 27-21. A körmérkőzés végén a lengyelek a második, az ukránok a harmadik, a macedónok a negyedik helyet szerezték meg.

Győzelem Netanyában

Sikeresen vette az első akadályt a román vízilabda-válogatott, amely Netanyában, Európa-bajnoki selejtezőn, 14-4-re nyert a házigazda Izrael ellen. Az F csoportban idén már csak november 20-án játszanak, a trikolórok a novemberi fogadják. A sorozat jövő március 30-án folytatódik, amikor Románia Ukrajnában vendégszerepel. A visszavágókat május 11-én, június 18-án és július 2-án játsszák.

Magyarok egymás ellen

A horvátországi Rijekában tegnap sorsoltak a férfívízilabda Európa Liga utolsó csoportkörére. A sportág történetében először fordul elő, hogy két nemzet két-két csapata küzd a két továbbjutó helyért, miután az A jelű kvartettbe a montenegrói PVK Jadran Herceg Novi és VK Primorac Kotor mellé a magyar Vasas-Plaketet és a Szegedi VE-t sorolták. A B csoportban az olasz Pro Recco, az orosz Szpartak Volgograd, a montenegrói PVK Budva „M-Tel” és a szerb VK Vojvodina Novi Sad, a C-ben a szerb VK Partizan Belgrad, a görög Olympiakosz Pireusz, a horvát HAVK Mladost Zágráb és a spanyol CN Barcelona, a D-ben pedig két horvát együttes, a VK Jug „Croatia Osiguranje” Dubrovnik és a Primorje „Erste Banka” Rijeka mellett a spanyol CN Athletic Barcelona és a magyar ZF Eger kapott helyet.

Clijsters nyert Dohában

Tenisz

T. J. L.

A belga Kim Clijsters (képünkön) (3.) nyerte a 4,55 millió dollár összdíjazású, dohai évzáró tenisz-WTA-világajnokságot, miután a tegnapi döntőben 6-3, 5-7, 6-3 arányban bizonyult jobbnak a világszám 1-es Caroline Wozniackinál (1.). Veresége ellenére Wozniacki a világrangsor első helyén zárja a 2010-es esztendőt.

Az elődöntőben Clijsters 7-6 (3), 6-1-re verte az ausztrál Samantha Stosurt (5.), Wozniacki pedig 7-5, 6-0-ra az orosz Vera Zvonarjovát

Kukuskin nyert Szentpéterváron

Nagy meglepetésre a kazah Mihail Kukuskin nyerte tegnap a 700 ezer dollár összdíjazású, fedettpályás szentpétervári férfi tenisztornát, miután a döntőben 6-3, 7-6-ra győzött az első helyen kiemelt orosz Mihail Juzsnyij ellen. A 22 esztendőes Kukuskin pályafutása első ATP-tornagyőzelmét aratta egyesben. Bécsben osztrák házidöntő volt Jürgen Melzer 7-6, 6-4-re nyert Andreas Haider-Maurer ellen. A montpellier-i fináléban a francia Gaël Monfils (3.) 6-2, 5-7, 6-1-re nyert a horvát Ivan Ljubicic (4.) ellen.

(2.). Az utolsó csoportmérkőzések és a négyesek végeredményei:

Bordó csoport: Wozniacki–Francesca Schiavone (olasz, 4.) 3-6, 6-1, 6-1, Jelena Gyementyjeva (orosz, 7.)–Stosur 4-6, 6-4, 7-6 (4), Schiavone–Gyementyjeva 6-4, 6-2. A végeredménye: 1. Stosur 2 győzelem/1 vereség, 2. Wozniacki 2/1, 3. Schiavone 1/2, 4. Gyementyjeva 1/2. Fehér csoport: Clijsters–Viktorija Azarenka (fehérorosz, 8.) 6-4, 5-7, 6-1, Zvonarjova–Clijsters 6-4, 7-5, Azarenka–Jelena Jankovic (szerb, 6.) 6-4, 6-1. A végeredménye: 1. Zvonarjova 3/0, 2. Clijsters 2/1, 3. Azarenka 1/2, 4. Jankovic 0/3.

A Schiavone elleni vesztes mérkőzés után a 29 esztendőes Gyementyjeva bejelentette visszavonulását. A világrangsor kilencedik helyezettje a 2008-as pekingi olimpián egyesben aranyérmet szerzett, míg a Grand Slam-tornán kétszer volt finalista: a 2004-es Roland Garros és a US Openen. Tizenkét éves profi pályafutása során több mint 14 millió dollárt keresett, és 16 WTA-tornán diadalmaskodott egyesben.

Román kudarcok

A horvátoktól és a spanyoloktól is kikaptak

Kézilabda

Turós-Jakab László

Románia férfi kézilabdaválogatottja elvesztette első mérkőzését az Európa-bajnoki selejtezősorozatban: Karlovacban, 2800 néző előtt, Horvátország 34-22 (16-11) arányban hengerelt. A vesztesek góljain Ghionea (7), Georgescu (3), Al. Stamate (3), Jurca (2), Novanc (2), I. Stamate (2), Toma, Şania és Fenici osztozott, míg a győztesektől Kopljar (7) és Strlek (6) volt a két legeredményesebb. Ugyanabban a 2. csoportban győzelemmel

kezdték a spanyolok is: 33-17 a litvánokkal. Kevéssel lapzártá előtt fejeződött be a román-spanyol párharc, amelyet 35-20-ra a vendégek nyertek meg Nagyváradon.

Az első csoportba osztott magyarok sikerrel vették az első akadályt: Szombathelyen 26-17 (10-9) arányú győzelmet arattak a bosnyákok felett. A magyar gólokat Mocsai (6), Ilyés (5), Iváncsik G. (4), Iváncsik T. (3), Lékai (3), Császár (3–2x7m), Harsányi és Schuch dobta, a vendégeknek Jaskic 6, Basic pedig 5 találatig jutott.

„A látszat csal, mert egy komolyan felkészített bos-

nyák csapatot győztünk le. Idő kellett, amire megtörtük az ellenállást. Az is hajtott bennünket, hogy a hírek szerint nem tartottak tőlünk, azt hitték, hogy nálunk morális válság van. Bízunk benne, hogy győzelemmel kezdünk” – nyilatkozta a mérkőzés után Mocsai Lajos magyar szövetségi kapitány.

A csoport másik mérkőzésén a macedónok 30-25-re verték az észteket. Kevéssel lapzártá előtt fejeződött be a pólvai észt–magyar párharc amelyet a vendégek nyertek meg 31-19 arányban. A bosnyák–macedón találkozó később este kezdődött.

A tegnapi, spanyolok elleni mérkőzésen a hazai pálya előnye sem segítette a románokat

Fotó: gsp.ro

Röviden

Talmácsi nyolcadik lett

Talmácsi Gábor nyolcadik lett Estorilban, a gyorsaságimotoros-világajnokság vasárnapi Portugál Nagydíján, a Moto2 kategóriában. A magyar versenyző az élről indulhatott, miután a heves eső miatt törölték a szombat délutáni időmérő edzést, s a versenybírók úgy döntött: a pole pozíció a három szabadedzés legjobbját, vagyis Talmácsit illeti meg.

Fellebbeznek a szerbek

A Szerb Labdarúgó-szövetség megfellebbezi az európai szövetség (UEFA) pénzügyi ítéletét, mely szerint az olasz válogatott kapja a vendégszurkolók rendbontása miatt október 12-én félbeszakadt, genovai Európa-bajnoki selejtező három pontját, 3-0-s gólkülönbséggel. Az UEFA fegyelmi bizottságának döntése alapján a szerbek zárt kapuk mögött kötelesek a következő hazai tétmérkőzést – a március 25-i, északkelet-ellenit – megrendezni, ezen kívül még egy találkozóra vonatkozóan hasonló büntetést kaptak, két évre felfüggesztve. Az olaszok egy hazai mérkőzésüket játszó zárt kapuk mögött, ám ennek a végrehajtását is felfüggesztette az illetékes UEFA-bizottság, amely az olaszokat 100 ezer, a szerbeket pedig 120 ezer eurós pénzbüntetéssel is sújtotta.

Tizenkétezeren a maratonon

Minden korábbinál többen, 12 és fél ezren vettek részt a tegnapi, klasszikus színhelyen, Athén és Marathón között megrendezett maratonfutó-versenyen, amelyet a kenyai Raymond Bett nyert meg közepesnek mondható, 2:12 órán kívüli idővel, két honfitársa, Jonathan Kipkorir és Edwin Kimutai előtt.

Raikkönen kiszáll az F1-ből?

Spanyol lapértesülés szerint elképzelhető, hogy Kimi Raikkönen, a Ferrarival 2007-ben világbajnok pilóta végleg kiszáll a Forma-1-ből. A Marca című spanyol sportnapilap úgy tudja, hogy a finn versenyző a rali-világbajnokságban szeretné folytatni a pályafutását. Lapértesülések szerint a Renault-val és a Red Bull istállóval sem sikerült megegyeznie a finn sportolónak.

Eb 2012: megvásárolt vokok

Labdarúgás

Híresszefoglaló

„A megvesztegetettek” címmel a *Gazzetta dello Sport* olasz napilap azt állítja, hogy a 2012-es labdarúgó-Európa-bajnokság közös rendezésének jogát megvásárolt szavazatokkal szerezte meg Ukrajna és Lengyelország. A súlyos korrupciós vádakat Szpirosz Marangosz, a Ciprusi Labdarúgó-szövetség volt pénztárosa fogalmazta meg, aki szerint négy voksról van szó, amelyek elbillentették a mérleg nyelvét az UEFA-tagok szavazásakor. Az ukrán–lengyel közös rendezés 8 szavazatot kapott, az esélyesebb olasz pályázat pedig csak négyet, míg a magyar–horvát közös rendezés egyet sem.

Marangosz nem kívánta megnevezni a lefizetett személyeket, viszont az olaszok

rekonstruálták a voksolást, így a sportnapilap első oldalán közölte „szégyentévkép” tanúsága szerint a román, az orosz, a holland, a norvég, a ciprusi, a máltai és a portugál szavazó közül négy nem volt becsületes. Marangosz szerint tanúkkal is bizonyíthatóan több mint 9 millió euró vándorolt a megvesztegetettek zsebébe, egyikük 3,15, a többi három pedig fejenként 2 milliót kapott voksaért. „Németországban egy ötödik személyről is beszélnek, de nekem ezzel kapcsolatban nincs semmilyen bizonyíték. Azt sem tudom, hogy kit miként fizettek le, azt viszont tudom, hogy a 3,15 millió egy plüssmaciban jutott el a címzetthez”, mondta Marangosz.

A román szavazatot Mircea Sandu, a Román Labdarúgó-szövetség elnöke adta le, aki ellen az újságírók nyomán a korrupcióellenes hiva-

tal (DNA) nyomozást indított. Sandu tagadja a vádat, és bepereli a sajtót, mivel az szerinte kész tényként közölte vétkességét. A *ProSport*-ban megjelent interjújában Marangosz leszögezte, hogy Sandu nincs a megvesztegetettek közt, az RLSZ-elnök pedig ennél is tovább megy, és azt állítja, hogy a végrehajtott bizottsági tagok közül senki sem kapott csúszópénzt. „Mutassa be a bizonyítékokat, és mi intézkedünk” – közölte Michel Platini, az UEFA elnöke. A testület illetékesi október 27-éig adtak haladékokat Marangosznak, hogy ismertesse bizonyítékait. Miután ez nem történt meg, október 30-án, szombaton Svájcban és Cipruson is beperelte a ciprusi sportvezetőt. Ennek ellenére Marangosz fenntartja a vádjait, a bizonyítékokat azonban kizárólag Cipruson kívánja nyilvánosságra hozni.

Száz csíkszeredai gól

Jégkorong

ÚMSZ

A magyar–román jégkorongbajnokság, a MOL Liga pénteki fordulójában a listavezető csíkszeredaiak 8-5-re nyertek az Újpesti Jégpályán. A 28. percben még a lila-fehérek vezettek 3-2-re, de egy negyedórával később már 3-7 állt az eredményjelzőn. A győztesek góljain Molnár, Bíró Ottó, Sikorcin (2), Moldován, Mihály, Bíró Tamás és Virág osztozott. Kikapott viszont a Steaua

Rangers, a bukarestiek 4-6 arányban maradtak alul Székességhérváron a Sapa Fehérvár AV19-cel szemben. A vesztesek góljait Timaru, Nicolescu, Georgescu és Kostandi ütötte.

Súlyos vereséget szenvedett a Fenestela 68, a brassóiakat 8-1-re iskolázta le Dunaujvárosban az Acélbikák-Docter együttese. Az erdélyi csapat becsületgólját Kiricsenkö szerezte a 28. percben, amikor még csak 2-1-et állt a táblán.

Vendégsiker született Miskolcon, ahol a Jegesmedvék csapata büntetővel kapott ki 5-4-re a Ferencvárostól. Tegnap a Fenestela 68 4-0-ra nyert az Újpesti Jégpályán, a brassói gólokat Kiricsenkö (2), Zsók és Kaljuste szerezte. Lapzártá után Vasas HC–Miskolci JJSE, Ferencváros–HSC Csíkszereda és Dab.Docler–Steaua Rangers-mérkőzéseket rendeztek.

A táblázaton	
1. Csik	17 15 02 10033 42
2. M. JJSE	19 12 07 8762 38
3. Dab.Docler	18 12 06 8847 36
5. Brassó	20 11 09 7060 36
4. Vasas HC	19 11 08 7246 32
6. FTC	19 10 09 7564 30
7. Fehérvár	20 8 012 6697 22
8. Steaua	19 5 014 5888 15
9. Újpest	19 1 018 39158 3

HIRDETÉS

YOUNG REPORTERS AGAINST POVERTY

www.youngreporters.net

18 és 30 év közötti újságíró szakos diákok vagy?

RIPORTPÁLYÁZAT

Részletek a 8. oldalon